

Civilutskottets betänkande 2019/20:CU2

Elektroniska fraktsedlar vid vägtransport

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag att riksdagen ska godkänna ett tilläggsprotokoll om elektroniska fraktsedlar till konventionen om fraktavtalet vid internationell godsbefordran på väg (den s.k. CMR-konventionen). Utskottet ställer sig också bakom regeringens förslag till ändringar i bl.a. lagen om inrikes vägtransport.

Förslagen innebär att regleringen av internationella transporter av gods på väg anpassas till användning av elektroniska fraktsedlar i stället för fraktsedlar i pappersform. Även regleringen av inrikes vägtransporter anpassas till användning av elektroniska fraktsedlar.

Lagändringarna med anledning av Sveriges tillträde till tilläggsprotokollet om elektroniska fraktsedlar föreslås träda i kraft den dag som regeringen bestämmer.

Behandlade förslag

Proposition 2018/19:141 Elektroniska fraktsedlar vid vägtransport.

Ett yrkande i en följdmotion.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut3

Redogörelse för ärendet4

Utskottets överväganden5

 Elektroniska fraktsedlar vid vägtransport5

Reservation7

 Lagstiftningens framtida utformning, punkt 2 (SD)7

Bilaga 1

Förteckning över behandlade förslag8

 Propositionen8

 Följdmotionen8

Bilaga 2

Regeringens lagförslag9

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Regeringens förslag

Riksdagen

a) godkänner det den 20 februari 2008 antagna tilläggsprotokollet om den elektroniska fraktsedeln till konventionen den 19 maj 1956 om fraktavtalet vid internationell godsbefordran på väg (CMR),

b) antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i lagen (1969:12) med anledning av Sveriges tillträde till konventionen den 19 maj 1956 om fraktavtalet vid internationell godsbefordran på väg,

2. lag om ändring i lagen (1974:610) om inrikes vägtransport,

3. lag om ändring i lagen (2015:953) om kollektivtrafikresenärers rättigheter.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2018/19:141 punkterna 1–4.

2. Lagstiftningens framtida utformning

Riksdagen avslår motion

2019/20:302 av Mikael EskilanderSSon m.fl. (SD).

Reservation (SD)

Stockholm den 15 oktober 2019

På civilutskottets vägnar

Emma Hult

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Emma Hult (MP), Larry Söder (KD), Carl-Oskar Bohlin (M), Elin Lundgren (S), Cecilie Tenfjord Toftby (M), Mikael EskilanderSSon (SD), Leif Nysmed (S), Ola Johansson (C), Lars Beckman (M), Roger Hedlund (SD), Sanne Lennström (S), Joakim Järrebring (S), Angelica Lundberg (SD), David Josefsson (M), Jon Thorbjörnson (V) och Lena Emilsson (S).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlar utskottet proposition 2018/19:141. Regeringens förslag till riksdagsbeslut återges i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2.

I propositionen finns en redogörelse för ärendets beredning fram till regeringens beslut om proposition.

En motion har väckts med anledning av propositionen. Förslaget i motionen finns i bilaga 1.

Utskottets överväganden

Elektroniska fraktsedlar vid vägtransport

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen godkänner det den 20 februari 2008 antagna tilläggsprotokollet om den elektroniska fraktsedeln till konventionen den 19 maj 1956 om fraktavtalet vid internationell godsbefordran på väg (CMR-konventionen). Riksdagen antar vidare regeringens lagförslag med anledning av tillträdet till protokollet och avslår ett motionsyrkande med förslag om ett tillkännagivande i fråga om lagstiftningens framtida utformning.

Jämför reservationen (SD).

Propositionen

I propositionen föreslår regeringen att riksdagen godkänner tilläggsprotokollet om den elektroniska fraktsedeln till CMR-konventionen (eCMR-protokollet). Konventionen och protokollet innehåller bestämmelser om fraktsedel i samband med internationella godstransporter på väg.

Regeringen föreslår också att artiklarna 1–6 i eCMR-protokollet ska gälla som svensk lag.

I propositionen lämnar regeringen ytterligare lagförslag med anledning av Sveriges tillträde till eCMR-protokollet, bl.a. i lagen (1974:610) om inrikes vägtransport. Förslagen innebär i huvudsak följande. Fraktsedlar i elektronisk form ska kunna användas även i samband med inrikes transporter, om avsändaren och fraktföraren är överens om detta. En elektronisk fraktsedel ska undertecknas med en avancerad elektronisk underskrift. I stället för en avancerad elektronisk underskrift får en avancerad elektronisk stämpel användas.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den dag som regeringen bestämmer.

I propositionen lägger regeringen även fram förslag till rättelse av vissa hänvisningar i lagen (2015:953) om kollektivtrafikresenärers rättigheter. Dessa lagändringar föreslås träda i kraft den 1 januari 2020.

Motionen

I kommittémotion 2019/20:302 begär Mikael Eskilandersson m.fl. (SD) ett tillkännagivande om att reglerna om elektroniska fraktsedlar för inrikes vägtransporter ska kompletteras. För att motverka olagliga transporter bör det enligt motionärerna finnas ett tydligt krav på att uppgifter om vilken bil eller vilket släp som används ska ingå i fraktsedeln och att förändringar i fraktsedeln ska vara spårbara bakåt.

Inrikes vägtransporter

Vid inrikes transporter är det inte obligatoriskt att använda en fraktsedel. En fraktsedel ska upprättas om någon av parterna begär det under förutsättning att användandet av fraktsedel inte innebär en beaktansvärd olägenhet för motparten eller strider mot vedertaget bruk vid den typ av transport det är fråga om (7 § lagen om inrikes vägtransport). Används en fraktsedel i samband med en inrikes transport får den enbart en bevisfunktion, om parterna inte har kommit överens om något annat. Vilka uppgifter som ska framgå av fraktsedeln anges i 9 och 10 §§ lagen om inrikes vägtransport.

Utskottets ställningstagande

Regeringens förslag

Det har inte väckts någon motion som går emot regeringens förslag. Utskottet anser att riksdagen av de skäl som anförs i propositionen bör bifalla regeringens förslag om godkännande och anta regeringens lagförslag.

Lagstiftningens framtida utformning

Motionärerna föreslår ett tillkännagivande om att det ska krävas att en elektronisk fraktsedel som används vid inrikes transport ska innehålla uppgifter om vilket fordon och, i förekommande fall, vilket släp som används för transporten. Syftet med förslaget är att motverka olagliga transporter.

Som redogjorts för ovan är det inte obligatoriskt att använda en fraktsedel vid inrikes vägtransport, och regeringens förslag innebär inte någon förändring i det avseendet. Om en fraktsedel används vid en inrikes transport har den som utgångspunkt enbart en bevisfunktion. Fraktsedeln utgör t.ex. ett bevis på transportavtalet och kan också ha betydelse som bevisning när det gäller skador på godset. Motionärernas förslag innebär att det skulle ställas krav på uppgifter i fraktsedeln i ett annat syfte; att motverka olagliga transporter. Eftersom det inte är obligatoriskt att använda fraktsedel vid inrikes transport är det inte heller givet att det krav som motionärerna föreslår skulle vara ett effektivt sätt att uppnå det avsedda syftet, samtidigt som ett sådant krav skulle innebära viss ytterligare administration för parterna. Mot denna bakgrund är utskottet för närvarande inte berett att ställa sig bakom yrkandet i motionen. Yrkandet bör därför avslås.

Reservation

Lagstiftningens framtida utformning, punkt 2 (SD)

av Mikael Eskilandersson (SD), Roger Hedlund (SD) och Angelica Lundberg (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2019/20:302 av Mikael Eskilandersson m.fl. (SD).

Ställningstagande

Den svenska åkerinäringen efterfrågar fler möjligheter att kontrollera och få bort olagliga transporter i Sverige. Ett sätt att följa vilka transporter som får ske är att registrera vilken bil eller vilket släp som används för transport i fraktsedeln. Regeringen hänvisar till att det står parterna fritt att själva komma överens om vilka uppgifter som ska anges i fraktsedeln. Det är dock inte troligt att mindre nogräknade aktörer, som utnyttjar underbetalda förare och fuskare med cabotagareglerna, är intresserade av att underlätta kontrollen av transporterna. Det bör därför enligt vår mening införas ett krav på att uppgifter om vilken bil eller vilket släp som används ska ingå i fraktsedeln och att förändringar i fraktsedeln ska vara spårbara bakåt.

Det är regeringens uppgift att vidta nödvändiga åtgärder och snarast återkomma till riksdagen med lagförslag. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2018/19:141 Elektroniska fraktsedlar vid vägtransport:

1. Riksdagen godkänner det den 20 februari 2008 antagna tilläggsprotokollet om den elektroniska fraktsedeln till konventionen den 19 maj 1956 om fraktavtalet vid internationell godsbefordran på väg (CMR) (avsnitt 6).
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1969:12) med anledning av Sveriges tillträde till konventionen den 19 maj 1956 om fraktavtalet vid internationell godsbefordran på väg.
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1974:610) om inrikes vägtransport.
4. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2015:953) om kollektivtrafikresenärers rättigheter.

Följdmotionen

2019/20:302 av Mikael Eskilandersson m.fl. (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att komplettera reglerna kring elektroniska fraktsedlar och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i lagen (1969:12)
med anledning av Sveriges tillträde till
konventionen den 19 maj 1956 om fraktavtalet
vid internationell godsbefordran på väg

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1969:12) med anledning av Sveriges tillträde till konventionen den 19 maj 1956 om fraktavtalet vid internationell godsbefordran på väg¹

dels att bilagan ska upphöra att gälla,

dels att rubriken till lagen samt 1 och 3 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas två bilagor, bilaga 1 och 2, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

**Lag med anledning av Sveriges
tillträde till konventionen den
19 maj 1956 om fraktavtalet vid
internationell godsbefordran på
väg**

**Lag om internationell vägtrans-
port**

1 §²

*Denna lag tillämpas på sådan
vägtransport som regleras i
konventionen den 19 maj 1956 om
fraktavtalet vid internationell gods-
befordran på väg (CMR).*

*Artiklarna 1–41 av den i Genève
den 19 maj 1956 avslutade konven-
tionen om fraktavtalet vid inter-
nationell godsbefordran på väg
skall, med iakttagande av vad som
ytterligare föreskrivs i det följande,
gälla som svensk lag. Artikel 23
skall dock gälla i dess lydelse enligt
ett den 5 juli 1978 antaget protokoll
till konventionen.*

*Som svensk lag ska gälla
originaltexterna av artiklarna 1–41
i konventionen, med de ändringar
som har gjorts genom det den 5 juli
1978 antagna ändringsprotokollet,
och artiklarna 1–6 i det den
20 februari 2008 antagna tilläggs-
protokollet. Originaltexterna ska
ha samma giltighet.*

*Originaltexterna tillsammans
med en svensk översättning finns
som bilaga 1 och 2 till denna lag.*

¹ Senaste lydelse av bilagan 1985:178 (jfr 1985:665).

² Senaste lydelse 1985:178 (jfr 1985:665).

3 §

På fraktsedel som *upprättats* i Sverige får fraktförarens och avsändarens underskrifter vara tryckta. Stämpel får användas i stället för underskrift.

På *en* fraktsedel som *upprättas* i Sverige får fraktförarens och avsändarens underskrifter vara tryckta. Stämpel får användas i stället för underskrift.

En elektronisk fraktsedel som upprättas i Sverige ska undertecknas med en sådan avancerad elektronisk underskrift som avses i artikel 3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 910/2014 av den 23 juli 2014 om elektronisk identifiering och betrodda tjänster för elektroniska transaktioner på den inre marknaden och om upphävande av direktiv 1999/93/EG, i den ursprungliga lydelsen. I stället för en avancerad elektronisk underskrift får en avancerad elektronisk stämpel enligt samma artikel användas.

Denna lag träder i kraft den dag som regeringen bestämmer.

*Föreslagen lydelse**Bilaga 1*

Artiklarna 1–41 i konventionen den 19 maj 1956 om fraktavtalet vid internationell godsbefordran på väg (CMR) i deras lydelse enligt ändrings- protokollet den 5 juli 1978

CHAPTER I	CHAPITRE PREMIER	KAPITEL 1
Scope of application	Champ d'application	Tillämpningsområde
<i>Article 1</i>	<i>Article premier</i>	<i>Artikel 1</i>
1. This Convention shall apply to every contract for the carriage of goods by road in vehicles for reward, when the place of taking over of the goods and the place designated for delivery, as specified in the contract, are situated in two different countries, of which at least one is a Contracting country, irrespective of the place of residence and the nationality of the parties.	1. La présente Convention s'applique à tout contrat de transport de marchandises par route à titre onéreux au moyen de véhicules, lorsque le lieu de la prise en charge de la marchandise et le lieu prévu pour la livraison, tels qu'ils sont indiqués au contrat, sont situés dans deux pays différents dont l'un au moins est un pays contractant. Il en est ainsi quels que soient le domicile et la nationalité des parties.	1. Denna konvention tillämpas på varje avtal om godsbefordran med fordon på väg mot betalning, när orten för godsets mottagande till befordran och bestämmelseorten, såsom de angivits i avtalet, är belägna i skilda stater, av vilka åtminstone den ena är en fördragsslutande stat. Vad nu sagts gäller oavsett parternas hemvist och nationalitet.
2. For the purposes of this Convention, "vehicles" means motor vehicles, articulated vehicles, trailers and semi-trailers as defined in article 4 of the Convention on Road	2. Pour l'application de la présente Convention, il faut entendre par "véhicules" les automobiles, les véhicules articulés, les remorques et les semi-remorques, tels qu'ils sont définis par	2. I denna konvention förstås med "fordon" sådana motorfordon, sammansatta fordon, släpfordon och påhängsvagnar, som avses i artikel 4 i konven-

Traffic dated 19 September 1949.	l'article 4 de la Convention sur la circulation routière en date du 19 septembre 1949.	tionen den 19 september 1949 rörande vägtrafik.
3. This Convention shall apply also where carriage coming within its scope is carried out by States or by governmental institutions or organizations.	3. La présente Convention s'applique même si les transports rentrant dans son champ d'application sont effectués par des Etats ou par des institutions ou organisations gouvernementales.	3. Denna konvention gäller även när befordran som faller inom dess tillämpningsområde utförs av stater eller statliga inrättningar eller organisationer.
4. This Convention shall not apply:	4. La présente Convention ne s'applique pas:	4. Denna konvention tillämpas inte
(a) to carriage performed under the terms of any international postal convention;	a) aux transports effectués sous l'empire de conventions postales internationales,	a) på befordran, som utförs i enlighet med internationella överenskommelser om postbefordran;
(b) to funeral consignments;	b) aux transports funéraires,	b) på begravningstransport;
(c) to furniture removal.	c) aux transports de déménagement.	c) på befordran av flyttsaker.
5. The Contracting Parties agree not to vary any of the provisions of this Convention by special agreements between two or more of them, except to make it inapplicable to their frontier traffic or to authorize the use in transport operations entirely confined to their territory of consignment notes representing a title to the goods.	5. Les Parties contractantes s'interdisent d'apporter par voie d'accords particuliers conclus entre deux ou plusieurs d'entre elles toute modification à la présente Convention, sauf pour soustraire à son empire leur trafic frontalier ou pour autoriser dans les transports empruntant exclusivement leur territoire l'emploi de la lettre de voiture représentative de la marchandise.	5. De Fördragslutande Parterna förbinder sig att inte genom särskilda överenskommelser mellan två eller flera av dem avtala om annan ändring i denna konvention än som avser att från dess tillämpning undanta gemensam gränstrafik eller att för befordran, som uteslutande utförs inom deras territorier, medge användning av fraktsedel som är bärare av rätt till godset.

Article 2

1. Where the vehicle containing the goods is carried over part of the journey by sea, rail, inland waterways or air, and, except where the provisions of article 14 are applicable, the goods are not unloaded from the vehicle, this Convention shall nevertheless apply to the whole of the carriage. Provided that to the extent that it is proved that any loss, damage or delay in delivery of the goods which occurs during the carriage by the other means of transport was not caused by an act or omission of the carrier by road, but by some event which could only have occurred in the course of and by reason of the carriage by that other means of transport, the liability of the carrier by road shall be determined not by this Convention but in the manner in which the liability of the carrier by the other means of transport would have been determined if a contract for the carriage of the goods alone had been made by the sender with the carrier by the other means of transport in accordance with the

Article 2

1. Si le véhicule contenant les marchandises est transporté par mer, chemin de fer, voie navigable intérieure ou air sur une partie du parcours, sans rupture de charge sauf, éventuellement, pour l'application des dispositions de l'article 14, la présente Convention s'applique, néanmoins, pour l'ensemble du transport. Cependant, dans la mesure où il est prouvé qu'une perte, une avarie ou un retard à la livraison de la marchandise qui est survenu au cours du transport par l'un des modes de transport autre que la route n'a pas été causé par un acte ou une omission du transporteur routier et qu'il provient d'un fait qui n'a pu se produire qu'au cours et en raison du transport non routier, la responsabilité du transporteur routier est déterminée non par la présente Convention, mais de la façon dont la responsabilité du transporteur non routier eût été déterminée si un contrat de transport avait été conclu entre l'expéditeur et le

Artikel 2

1. Fraktas fordon med pålastat gods under del av befordringen till sjöss, med järnväg, på inre vattenväg eller med luftfartyg utan att godset – frånsett fall då artikel 14 är tillämplig – lossas från fordonet, tillämpas denna konvention trots det på befordringen i dess helhet. I den mån det visas, att förlust, minskning eller skada eller dröjsmål med godsets utlämnande, som inträffat medan godset befordrades på annat sätt än på väg, inte orsakats av åtgärd eller underlåtenhet av vägfraktföraren utan härrör av händelse, som kunnat inträffa endast under sådan befordran och på grund av att befordringen skett på annat sätt än på väg, bestäms vägfraktförarens ansvarighet inte enligt denna konvention utan på det sätt på vilket den andre fraktförarens ansvarighet skulle ha bestämts, om avtal slutits mellan avsändaren och sistnämnde fraktförare om befordran enbart av godset i enlighet med de tvingande lagregler, som gäller för befordran av gods

conditions prescribed by law for the carriage of goods by that means of transport. If, however, there are no such prescribed conditions, the liability of the carrier by road shall be determined by this Convention.	transporteur non routier pour le seul transport de la marchandise conformément aux dispositions impératives de la loi concernant le transport de marchandises par le mode de transport autre que la route. Toutefois, en l'absence de telles dispositions, la responsabilité du transporteur par route sera déterminée par la présente Convention.	med det ifrågasvarande transportmedlet. Saknas sådana regler, bestäms emellertid vägfraktförarens ansvarighet enligt denna konvention.
---	--	--

2. If the carrier by road is also himself the carrier by the other means of transport, his liability shall also be determined in accordance with the provisions of paragraph 1 of this article, but as if, in his capacities as carrier by road and as carrier by the other means of transport, he were two separate persons.	2. Si le transporteur routier est en même temps le transporteur non routier, sa responsabilité est également déterminée par le paragraphe premier comme si sa fonction de transporteur routier et sa fonction de transporteur non routier étaient exercées par deux personnes différentes.	2. Är vägfraktföraren också fraktförare med avseende på det andra transportmedlet, bestäms vägfraktförarens ansvarighet i enlighet med första stycket som om dennes verksamhet som vägfraktförare och dennes verksamhet som fraktförare med avseende på det andra transportmedlet utövats av två skilda personer.
---	--	---

CHAPTER II	CHAPITRE II	KAPITEL II
Persons for whom the carrier is responsible	Personnes dont répond le transporteur	Personer för vilka fraktföraren ansvarar
<i>Article 3</i>	<i>Article 3</i>	<i>Artikel 3</i>

For the purposes of this Convention the carrier shall be responsible for the acts and omissions of his agents and servants and of any other persons of	Pour l'application de la présente Convention, le transporteur répond, comme de ses propres actes et omissions, des actes et omissions de ses préposés et de	Vid tillämpning av denna konvention är fraktföraren ansvarig för vad en anställd eller annan som fraktföraren anlitar för befordringen
--	---	--

whose services he makes use for the performance of the carriage, when such agents, servants or other persons are acting within the scope of their employment, as if such acts or omissions were his own.

toutes autres personnes aux services desquelles il recourt pour l'exécution du transport lorsque ces préposés ou ces personnes agissent dans l'exercice de leurs fonctions.

företar eller underlåter i tjänsten eller för uppdragets fullgörande. Fraktföraren svarar därvid såsom för egen handling eller underlåtenhet.

CHAPTER III

CHAPITRE III

KAPITEL III

Conclusion and performance of the contract of carriage

Conclusion et exécution du contrat de transport

Slutande och fullgörande av fraktavtal

Article 4

Article 4

Artikel 4

The contract of carriage shall be confirmed by the making out of a consignment note. The absence, irregularity or loss of the consignment note shall not affect the existence or the validity of the contract of carriage which shall remain subject to the provisions of this Convention.

Le contrat de transport est constaté par une lettre de voiture. L'absence, l'irrégularité ou la perte de la lettre de voiture n'affectent ni l'existence ni la validité du contrat de transport qui reste soumis aux dispositions de la présente Convention.

Fraktavtalet ska bekräftas genom fraktsedel. Att fraktsedel inte har upprättats eller inte har föreskrivet innehåll eller har gått förlorad inverkar inte på avtalets existens eller giltighet, och avtalet förblir underkastat bestämmelserna i denna konvention.

Article 5

Article 5

Artikel 5

1. The consignment note shall be made out in three original copies signed by the sender and by the carrier. These signatures may be printed or replaced by the stamps of the sender and the carrier if the law of the country in which the consignment note has been

1. La lettre de voiture est établie en trois exemplaires originaux signés par l'expéditeur et par le transporteur, ces signatures pouvant être imprimées ou remplacées par les timbres de l'expéditeur et du transporteur si la législation du pays où

1. Fraktsedeln ska upprättas i tre originalexemplar, vilka ska undertecknas av avsändaren och fraktföraren. Underskrifterna får vara tryckta eller ersatta med avsändarens och fraktförarens stämpelar, om lagen i den stat där fraktsedeln upprättas tillåter

made out so permits. The first copy shall be handed to the sender, the second shall accompany the goods and the third shall be retained by the carrier.

la lettre de voiture est établie le permet. Le premier exemplaire est remis à l'expéditeur, le deuxième accompagne la marchandise et le troisième est retenu par le transporteur.

detta. Det första exemplaret överlämnas till avsändaren, det andra åtföljer godset och det tredje behålls av fraktföraren.

2. When the goods which are to be carried have to be loaded in different vehicles, or are of different kinds or are divided into different lots, the sender or the carrier shall have the right to require a separate consignment note to be made out for each vehicle used, or for each kind or lot of goods.

2. Lorsque la marchandise à transporter doit être chargée dans des véhicules différents, ou lorsqu'il s'agit de différentes espèces de marchandises ou de lots distincts, l'expéditeur ou le transporteur a le droit d'exiger l'établissement d'autant de lettres de voiture qu'il doit être utilisé de véhicules ou qu'il y a d'espèces ou de lots de marchandises.

2. Ska godset lastas på skilda fordon eller är det fråga om olika godsslag eller om skilda partier, har avsändaren eller fraktföraren rätt att begära, att skilda fraktsedlar upprättas för varje fordon, godsslag eller parti.

Article 6

1. The consignment note shall contain the following particulars:

(a) the date of the consignment note and the place at which it is made out;

(b) the name and address of the sender;

(c) the name and address of the carrier;

(d) the place and the date of taking over of the goods and the place designated for delivery;

Article 6

1. La lettre de voiture doit contenir les indications suivantes:

a) le lieu et la date de son établissement,

b) le nom et l'adresse de l'expéditeur,

c) le nom et l'adresse du transporteur,

d) le lieu et la date de la prise en charge de la marchandise et le lieu prévu pour la livraison,

Artikel 6

1. Fraktsedeln ska innehålla följande uppgifter:

a) ort och dag för upprättandet;

b) avsändarens namn och adress;

c) fraktförarens namn och adress;

d) ort och dag för godsets mottagande till befordran samt bestämmelseorten;

(e) the name and address of the consignee;

(f) the description in common use of the nature of the goods and the method of packing, and, in the case of dangerous goods, their generally recognized description;

(g) the number of packages and their special marks and numbers;

(h) the gross weight of the goods or their quantity otherwise expressed;

(i) charges relating to the carriage (carriage charges, supplementary charges, customs duties and other charges incurred from the making of the contract to the time of delivery);

(j) the requisite instructions for Customs and other formalities;

(k) a statement that the carriage is subject, notwithstanding any clause to the contrary, to the provisions of this Convention.

e) le nom et l'adresse du destinataire,

f) la dénomination courante de la nature de la marchandise et le mode d'emballage, et, pour les marchandises dangereuses, leur dénomination généralement reconnue,

g) le nombre des colis, leurs marques particulières et leurs numéros,

h) le poids brut ou la quantité autrement exprimée de la marchandise,

i) les frais afférents au transport (prix de transport, frais accessoires, droits de douane et autres frais survenant à partir de la conclusion du contrat jusqu'à la livraison),

j) les instructions requises pour les formalités de douane et autres,

k) l'indication que le transport est soumis, nonobstant toute clause contraire, au régime établi par la présente Convention.

e) mottagarens namn och adress;

f) gängse benämning på godsets art och på förpacknings-sättet samt, i fråga om farligt gods, dettas allmänt vedertagna benämning;

g) antalet kollin, dessas särskilda märkning och nummer;

h) godsets bruttovikt eller annan uppgift om dess mängd;

i) kostnader hänförliga till befordringen (frakt, tilläggsavgifter, tullavgifter och andra kostnader som uppkommer under tiden från avtalets ingående till godsets utlämnande);

j) erforderliga anvisningar beträffande tull och andra formaliteter;

k) meddelande att befordringen är underkastad bestämmelserna i denna konvention utan hinder av att annat kan vara avtalat.

2. Where applicable, the consignment note shall also contain the following particulars:

(a) a statement that trans-shipment is not allowed;

2. Le cas échéant, la lettre de voiture doit contenir, en outre, les indications suivantes:

a) l'interdiction de transbordement,

2. I förekommande fall ska fraktsedeln också innehålla följande uppgifter:

a) förbud mot om-lastning;

(b) the charges which the sender undertakes to pay;	b) les frais que l'expéditeur prend à sa charge,	b) de kostnader som avsändaren åtar sig att betala;
(c) the amount of "cash on delivery" charges;	c) le montant du remboursement à percevoir lors de la livraison de la marchandise,	c) efterkravsbelopp som ska uppbäras vid godsets utlämnande;
(d) a declaration of the value of the goods and the amount representing special interest in delivery;	d) la valeur déclarée de la marchandise et la somme représentant l'intérêt spécial à la livraison,	d) godsets deklarerade värde samt belopp motsvarande särskilt intresse av leveransen;
(e) the sender's instructions to the carrier regarding insurance of the goods;	e) les instructions de l'expéditeur au transporteur en ce qui concerne l'assurance de la marchandise,	e) avsändarens anvisningar till fraktföraren rörande försäkring av godset;
(f) the agreed time-limit within which the carriage is to be carried out;	f) le délai convenu dans lequel le transport doit être effectué,	f) avtalad tid inom vilken befordringen ska vara fullgjord;
(g) a list of the documents handed to the carrier.	g) la liste des documents remis au transporteur.	g) förteckning över handlingar som överlämnas till fraktföraren.

3. The parties may enter in the consignment note any other particulars which they may deem useful.	3. Les parties peuvent porter sur la lettre de voiture toute autre indication qu'elles jugent utile.	3. Parterna får i fraktsedeln införa de ytterligare uppgifter som de anser påkallade.
--	--	---

*Article 7**Article 7**Artikel 7*

1. The sender shall be responsible for all expenses, loss and damage sustained by the carrier by reason of the inaccuracy or inadequacy of:	1. L'expéditeur répond de tous frais et dommages que supporterait le transporteur en raison de l'inexactitude ou de l'insuffisance :	1. Avsändaren svarar för all kostnad och skada som fraktföraren åsamkas till följd av oriktighet eller ofullständighet hos
(a) the particulars specified in article 6, paragraph 1, (b), (d), (e), (f), (g), (h) and (j);	a) des indications mentionnées à l'article 6, paragraphe 1, b), d), e), f), g), h) et j),	a) uppgifter som avses i artikel 6 första stycket b), d), e), f), g), h) och j);
(b) the particulars specified in article 6, paragraph 2;	b) des indications mentionnées à	b) uppgifter som avses i artikel 6 andra stycket;

	l'article 6, para- graphe 2,	
(c) any other particulars or in- structions given by him to enable the consignment note to be made out or for the purpose of their being entered therein.	c) de toutes autres indications ou instructions qu'il donne pour l'établissement de la lettre de voiture ou pour y être reportées.	c) annan uppgift eller anvisning som avsändaren lämnar för fraktsedelns upp- rättande eller för att införas i denna.

2. If, at the request of the sender, the carrier enters in the consignment note the particulars referred to in paragraph 1 of this article, he shall be deemed, unless the contrary is proved, to have done so on behalf of the sender.

2. Si, à la demande de l'expéditeur, le transporteur inscrit sur la lettre de voiture les mentions visées au paragraphe 1 du présent article, il est considéré, jusqu'à preuve du contraire, comme agissant pour le compte de l'expéditeur.

2. Har fraktföraren på avsändarens begäran i fraktsedeln infört uppgift eller anvisning som anges i första stycket, anses fraktföraren ha handlat för avsändarens räkning, om annat inte visas.

3. If the consignment note does not contain the statement specified in article 6, paragraph 1 (k), the carrier shall be liable for all expenses, loss and damage sustained through such omission by the person entitled to dispose of the goods.

3. Si la lettre de voiture ne contient pas la mention prévue à l'article 6, paragraphe 1, k), le transporteur est responsable de tous frais et dommages que subirait l'ayant droit à la marchandise en raison de cette omission.

3. Innehåller fraktsedeln inte meddelande som avses i artikel 6 första stycket k), svarar fraktföraren för all kostnad och skada som därigenom åsamkas den som har rätt att förfoga över godset.

Article 8

1. On taking over the goods, the carrier shall check:

(a) the accuracy of the statements in the consignment note as to the number of packages and their

Article 8

1. Lors de la prise en charge de la marchandise, le transporteur est tenu de vérifier :

a) l'exactitude des mentions de la lettre de voiture relatives au nombre de colis, ainsi qu'à leurs marques et numéros,

Artikel 8

1. Vid mottagandet av godset ska fraktföraren undersöka

a) riktigheten av fraktsedelns uppgifter om antalet kollin samt om dessas märkning och nummer;

marks and numbers,
and

(b) the apparent condition of the goods and their packaging.

b) l'état apparent de la marchandise et de son emballage.

b) godsets och förpackningens synliga tillstånd.

2. Where the carrier has no reasonable means of checking the accuracy of the statements referred to in paragraph 1 (a) of this article, he shall enter his reservations in the consignment note together with the grounds on which they are based. He shall likewise specify the grounds for any reservations which he makes with regard to the apparent condition of the goods and their packaging. Such reservations shall not bind the sender unless he has expressly agreed to be bound by them in the consignment note.

2. Si le transporteur n'a pas de moyens raisonnables de vérifier l'exactitude des mentions visées au paragraphe 1, a) du présent article, il inscrit sur la lettre de voiture des réserves qui doivent être motivées. Il doit de même motiver toutes les réserves qu'il fait au sujet de l'état apparent de la marchandise et de son emballage. Ces réserves n'engagent pas l'expéditeur, si celui-ci ne les a pas expressément acceptées sur la lettre de voiture.

2. Kan fraktföraren inte med skäligen medel undersöka riktigheten av de i första stycket under a) nämnda uppgifterna, ska denne på fraktsedeln teckna förbehåll om detta och ange grunden för förbehållet. Fraktföraren ska också ange grunden för varje förbehåll som denne gör i fråga om godsets och förpackningens synliga tillstånd. Sådant förbehåll gäller inte mot avsändaren, om denne inte uttryckligen har godkänt det på fraktsedeln.

3. The sender shall be entitled to require the carrier to check the gross weight of the goods or their quantity otherwise expressed. He may also require the contents of the packages to be checked. The carrier shall be entitled to claim the cost of such checking. The result of the checks shall be entered in the consignment note.

3. L'expéditeur a le droit d'exiger la vérification par le transporteur du poids brut ou de la quantité autrement exprimée de la marchandise. Il peut aussi exiger la vérification du contenu des colis. Le transporteur peut réclamer le paiement des frais de vérification. Le résultat des vérifications est consigné sur la lettre de voiture.

3. Avsändaren har rätt att begära att fraktföraren undersöker godsets brutovikt eller på annat sätt angivna mängd. Avsändaren kan även kräva en undersökning av kollinas innehåll. Fraktföraren har rätt att kräva ersättning för kostnaderna för sådan undersökning. Resultatet av under-

sökningen ska antecknas på fraktsedeln.

Article 9

1. The consignment note shall be *prima facie* evidence of the making of the contract of carriage, the conditions of the contract and the receipt of the goods by the carrier.

2. If the consignment note contains no specific reservations by the carrier, it shall be presumed, unless the contrary is proved, that the goods and their packaging appeared to be in good condition when the carrier took them over and that the number of packages, their marks and numbers corresponded with the statements in the consignment note.

Article 9

1. La lettre de voiture fait foi, jusqu'à preuve du contraire, des conditions du contrat et de la réception de la marchandise par le transporteur.

2. En l'absence d'inscription sur la lettre de voiture de réserves motivées du transporteur, il y a présomption que la marchandise et son emballage étaient en bon état apparent au moment de la prise en charge par le transporteur et que le nombre des colis ainsi que leurs marques et numéros, étaient conformes aux énonciations de la lettre de voiture.

Artikel 9

1. Fraktsedeln ska, såvida annat inte visas, gälla som bevis om att fraktavtal slutits, om avtalsvillkoren och om fraktförarens mottagande av godset.

2. Om fraktföraren inte har tecknat förbehåll på fraktsedeln samt angivit grunden för detta, ska, om annat inte visas, godset och dess förpackning antas ha varit i gott synligt tillstånd, när fraktföraren mottog godset samt antalet kollen, dessas märkning och nummer antas ha överensstämmt med uppgifterna i fraktsedeln.

Article 10

The sender shall be liable to the carrier for damage to persons, equipment or other goods, and for any expenses due to defective packing of the goods, unless the defect was apparent or known to the carrier at the time when he took over the goods and he made no

Article 10

L'expéditeur est responsable envers le transporteur des dommages aux personnes, au matériel ou à d'autres marchandises, ainsi que des frais, qui auraient pour origine la défectuosité de l'emballage de la marchandise, à moins que, la défectuosité étant apparente ou

Artikel 10

Avsändaren svarar gentemot fraktföraren för skada på person, materiel eller annat gods och kostnader som uppkommit till följd av bristfällig förpackning av godset, om inte bristfälligheten var synlig eller känd för fraktföraren, när denne mottog godset, och fraktföraren

reservations concerning it.	con-	connue du transporteur au moment de la prise en charge, le transporteur n'ait pas fait de réserves à son sujet.	underlät att göra förbehåll om det.
-----------------------------	------	---	-------------------------------------

Article 11

1. For the purposes of the Customs or other formalities which have to be completed before delivery of the goods, the sender shall attach the necessary documents to the consignment note or place them at the disposal of the carrier and shall furnish him with all the information which he requires.

2. The carrier shall not be under any duty to enquire into either the accuracy or the adequacy of such documents and information. The sender shall be liable to the carrier for any damage caused by the absence, inadequacy or irregularity of such documents and information, except in the case of some wrongful act or neglect on the part of the carrier.

3. The liability of the carrier for the consequences arising from the loss or incorrect use of the documents specified

Article 11

1. En vue de l'accomplissement des formalités de douane et autres à remplir avant la livraison de la marchandise, l'expéditeur doit joindre à la lettre de voiture ou mettre à la disposition du transporteur les documents nécessaires et lui fournir tous renseignements voulus.

2. Le transporteur n'est pas tenu d'examiner si ces documents et renseignements sont exacts ou suffisants. L'expéditeur est responsable envers le transporteur de tous dommages qui pourraient résulter de l'absence, de l'insuffisance ou de l'irrégularité de ces documents et renseignements, sauf en cas de faute du transporteur.

3. Le transporteur est responsable au même titre qu'un commissionnaire des conséquences de la

Artikel 11

1. Till uppfyllande av de tullbestämmelser och andra offentliga föreskrifter som ska iakttas innan godset utlämnas till mottagaren ska avsändaren foga nödvändiga handlingar till fraktsedeln eller ställa sådana handlingar till fraktförarens förfogande samt lämna fraktföraren de upplysningar som denne begär.

2. Fraktföraren är inte skyldig att undersöka, huruvida dessa handlingar och upplysningar är riktiga eller fullständiga. Avsändaren svarar gentemot fraktföraren för skada som uppkommer till följd av att sådan handling eller upplysning saknas eller är ofullständig eller oriktig, utom då fel eller försummelse ligger fraktföraren till last.

3. Fraktföraren bär samma ansvar som en kommissionär för följderna av att de handlingar som är

in and accompanying the consignment note or deposited with the carrier shall be that of an agent, provided that the compensation payable by the carrier shall not exceed that payable in the event of loss of the goods.

perte ou de l'utilisation inexacte des documents mentionnés sur la lettre de voiture et qui accompagnent celle-ci ou qui sont déposés entre ses mains; toutefois, l'indemnité à sa charge ne dépassera pas celle qui serait due en cas de perte de la marchandise.

omnämnda i fraktsedeln och som åtföljer denna eller överlämnats till fraktföraren går förlorade eller används oriktigt. Ersättningen som ska utges av fraktföraren får dock inte överstiga vad som skulle ha utgått, om godset gått förlorat.

Article 12

1. The sender has the right to dispose of the goods, in particular by asking the carrier to stop the goods in transit, to change the place at which delivery is to take place or to deliver the goods to a consignee other than the consignee indicated in the consignment note.

Article 12

1. L'expéditeur a le droit de disposer de la marchandise, notamment en demandant au transporteur d'en arrêter le transport, de modifier le lieu prévu pour la livraison ou de livrer la marchandise à un destinataire différent de celui indiqué sur la lettre de voiture.

Artikel 12

1. Avsändaren har rätt att förfoga över godset, särskilt genom att begära hos fraktföraren att godset stoppas under beföringen, att bestämmelseorten ändras eller att godset lämnas ut till annan än den som angivits i fraktsedeln.

2. This right shall cease to exist when the second copy of the consignment note is handed to the consignee or when the consignee exercises his right under article 13, paragraph 1; from that time onwards the carrier shall obey the orders from the consignee.

2. Ce droit s'éteint lorsque le deuxième exemplaire de la lettre de voiture est remis au destinataire ou que celui-ci fait valoir le droit prévu à l'article 13, paragraphe 1; à partir de ce moment, le transporteur doit se conformer aux ordres du destinataire.

2. Denna rätt upphör, när det andra exemplaret av fraktsedeln överlämnas till mottagaren eller denne gör gällande sin rätt enligt artikel 13 första stycket. Från denna tidpunkt ska fraktföraren rätta sig efter mottagarens anvisningar.

3. The consignee shall, however, have the right of disposal from the time when

3. Le droit de disposition appartient toutefois au destina-

3. Rätten att förfoga över godset tillkommer dock mottag-

the consignment note is drawn up, if the sender makes an entry to that effect in the consignment note.

taire dès l'établissement de la lettre de voiture si une mention dans ce sans est faite par l'expéditeur sur cette lettre.

aren så snart fraktsedeln upprättats, om avsändaren infört föreskrift om detta i fraktsedeln.

4. If in exercising his right of disposal the consignee has ordered the delivery of the goods to another person, that other person shall not be entitled to name other consignees.

4. Si, en exerçant son droit de disposition, le destinataire ordonne de livrer la merchandise à une autre personne, celle-ci ne peut pas désigner d'autres destinataires.

4. Har mottagaren under utövande av sin rätt att förfoga över godset gett anvisning om att det ska lämnas ut till annan person, har denne inte rätt att anvisa annan mottagare.

5. The exercise of the right of disposal shall be subject to the following conditions:

a) that the sender or, in the case referred to in paragraph 3 of this article, the consignee who wishes to exercise the right produces the first copy of the consignment note on which the new instructions to the carrier have been entered and indemnifies the carrier against all expenses, loss and damage involved in carrying out such instructions;

b) that the carrying out of such instructions is possible at the time when the instructions reach the person who is to carry them out and does not either interfere with the normal working

5. L'exercice du droit de disposition est subordonné aux conditions suivantes:

a) l'expéditeur ou, dans le cas visé au paragraphe 3 du présent article, le destinataire qui veut exercer ce droit doit présenter le premier exemplaire de la lettre de voiture, sur lequel doivent être inscrites les nouvelles instructions données au transporteur, et dédommager le transporteur des frais et du préjudice qu'entraîne l'exécution de ces instructions;

b) cette exécution doit être possible au moment où les instructions parviennent à la personne qui doit les exploiter normale de l'entreprise du transporteur, ni porter préjudice aux

5. Förfoganderätten får utövas endast under följande villkor:

a) att avsändaren eller, i fall som avses i tredje stycket, mottagare som vill utöva denna rätt företer det första exemplaret av fraktsedeln, på vilket de nya anvisningarna till fraktföraren tecknats, samt gottgör fraktföraren för kostnad och skada som följer av anvisningarnas utförande;

b) att utförandet av de nya anvisningarna är möjligt vid den tidpunkt när de når den som ska efterkomma dem och varken hindrar den normala utövningen av fraktförarens verksamhet eller medför

of the carrier's undertaking or prejudice the senders or consignees of other consignments;

c) that the instructions do not result in a division of the consignment.

expéditeurs ou destinataires d'autres envois;

c) les instructions ne doivent jamais avoir pour effet de diviser l'envoi.

skada för avsändare eller mottagare av annan sändning;

c) att anvisningarna inte leder till delning av sändningen.

6. When, by reason of the provisions of paragraph 5 (b) of this article, the carrier cannot carry out the instructions which he receives, he shall immediately notify the person who gave him such instructions.

6. Lorsque, en raison des dispositions prévues au paragraphe 5, b) du présent article, le transporteur ne peut exécuter les instructions qu'il reçoit, il doit en aviser immédiatement la personne dont émanent ces instructions.

6. Kan fraktföraren på grund av bestämmelserna i femte stycket b) inte följa en anvisning, ska fraktföraren omedelbart underrätta den som meddelat anvisningen.

7. A carrier who has not carried out the instructions given under the conditions provided for in this article, or who has carried them out without requiring the first copy of the consignment note to be produced, shall be liable to the person entitled to make a claim for any loss or damage caused thereby.

7. Le transporteur qui n'aura pas exécuté les instructions données dans les conditions prévues au présent article ou qui se sera conformé à de telles instructions sans avoir exigé la présentation du premier exemplaire de la lettre de voiture sera responsable envers l'ayant droit du préjudice causé par ce fait.

7. Fraktförare som underlåtit att följa anvisning, vilken meddelats enligt bestämmelserna i denna artikel, eller som utfört sådan anvisning utan att begära, att det första exemplaret av fraktsedeln företes, är ansvarig gentemot den som därigenom åsamkats skada.

Article 13

1. After arrival of the goods at the place designated for delivery, the consignee shall be entitled to require the carrier to deliver to him, against a receipt,

Article 13

1. Après l'arrivée de la marchandise au lieu prévu pour la livraison, le destinataire a le droit de demander que le deuxième exemplaire de la lettre de voiture

Artikel 13

1. Sedan godset kommit fram till bestämmelseorten får mottagaren begära att fraktföraren mot kvitto lämnar ut det andra exemplaret av

the second copy of the consignment note and the goods. If the loss of the goods is established or if the goods have not arrived after the expiry of the period provided for in article 19, the consignee shall be entitled to enforce in his own name against the carrier any rights arising from the contract of carriage.

lui soit remis et que la marchandise lui soit livrée, le tout contre décharge. Si la perte de la marchandise est établie, ou si la marchandise n'est pas arrivée à l'expiration du délai prévu à l'article 19, le destinataire est autorisé à faire valoir en son propre nom vis-à-vis du transporteur les droits qui résultent du contrat de transport.

fraktsedeln samt godset till denne. Har godset gått förlorat eller har det inte kommit fram vid utgången av den i artikel 19 nämnda fristen, äger mottagaren gentemot fraktföraren i eget namn göra gällande de rättigheter som följer av fraktavtalet.

2. The consignee who avails himself of the rights granted to him under paragraph 1 of this article shall pay the charges shown to be due on the consignment note, but in the event of dispute on this matter the carrier shall not be required to deliver the goods unless security has been furnished by the consignee.

2. Le destinataire qui se prévaut des droits qui lui sont accordés aux termes du paragraphe 1 du présent article est tenu de payer le montant des créances résultant de la lettre de voiture. En cas de contestation à ce sujet, le transporteur n'est obligé d'effectuer la livraison de la marchandise que si une caution lui est fournie par le destinataire.

2. Mottagare som gör gällande den rätt som denne har enligt första stycket, ska betala det belopp som framgår av fraktsedeln. Vid tvist om detta är fraktföraren inte skyldig att lämna ut godset, om mottagaren inte ställer säkerhet.

Article 14

1. If for any reason it is or becomes impossible to carry out the contract in accordance with the terms laid down in the consignment note before the goods reach the place designated for delivery, the carrier

Article 14

1. Si, pour un motif quelconque, l'exécution du contrat dans les conditions prévues à la lettre de voiture est ou devient impossible avant l'arrivée de la marchandise au lieu prévu pour la livraison, le transporteur est tenu de

Artikel 14

1. Är eller blir det av någon orsak före godsets ankomst till bestämmelseorten omöjligt att fullgöra avtalet på det sätt som fraktsedeln anger, ska fraktföraren begära anvisning från den som enligt artikel 12 har rätt att förfoga över godset.

shall ask for instructions from the person entitled to dispose of the goods in accordance with the provisions of article 12.

demander des instructions à la personne qui a le droit de disposer de la marchandise conformément à l'article 12.

2. Nevertheless, if circumstances are such as to allow the carriage to be carried out under conditions differing from those laid down in the consignment note and if the carrier has been unable to obtain instructions in reasonable time from the person entitled to dispose of the goods in accordance with the provisions of article 12, he shall take such steps as seem to him to be in the best interests of the person entitled to dispose of the goods.

2. Toutefois, si les circonstances permettent l'exécution du transport dans des conditions différentes de celles prévues à la lettre de voiture et si le transporteur n'a pu obtenir en temps utile les instructions de la personne qui a le droit de disposer de la marchandise conformément à l'article 12, il prend les mesures qui lui paraissent les meilleures dans l'intérêt de la personne ayant le droit de disposer de la marchandise.

2. Om emellertid omständigheterna medger att beföringen utförs på annat sätt än fraktsedeln anger och fraktföraren inte har kunnat inom skälig tid erhålla anvisning från den som enligt artikel 12 har rätt att förfoga över godset, åligger det fraktföraren att vidta de åtgärder som synes fraktföraren bäst tillgodose dennes intresse.

Article 15

1. Where circumstances prevent delivery of the goods after their arrival at the place designated for delivery, the carrier shall ask the sender for his instructions. If the consignee refuses the goods the sender shall be entitled to dispose of them without being obliged to produce the first copy of the consignment note.

Article 15

1. Lorsque, après l'arrivée de la marchandise au lieu de destination, il se présente des empêchements à la livraison, le transporteur demande des instructions à l'expéditeur. Si le destinataire refuse la marchandise, l'expéditeur a le droit de disposer de celle-ci sans avoir à produire le premier exemplaire de la lettre de voiture.

Artikel 15

1. Föreligger efter godsets ankomst till bestämmelseorten hinder för dess utlämnande, ska fraktföraren begära anvisning från avsändaren. Vägrar mottagaren att ta emot godset, har avsändaren rätt att förfoga över detta utan att förete det första exemplaret av fraktsedeln.

2. Even if he has refused the goods, the consignee may nevertheless require delivery so long as the carrier has not received instructions to the contrary from the sender.

2. Meme s'il a refusé la marchandise, le destinataire peut toujours en demander la livraison tant que le transporteur n'a pas reçu d'instructions contraires de l'expéditeur.

2. Även om mottagaren har vägrat att ta emot godset har denne rätt att begära dess utlämnande så länge fraktföraren inte har fått annan anvisning från avsändaren.

3. When circumstances preventing delivery of the goods arise after the consignee, in exercise of his rights under article 12, paragraph 3, has given an order for the goods to be delivered to another person, paragraphs 1 and 2 of this article shall apply as if the consignee were the sender and that other person were the consignee.

3. Si l'empêchement à la livraison se présente après que, conformément au droit qu'il détient en vertu de l'article 12, paragraphe 3, le destinataire a donné l'ordre de livrer la marchandise à une autre personne, le destinataire est substitué à l'expéditeur, et cette autre personne au destinataire, pour l'application des paragraphes 1 et 2 ci-dessus.

3. Uppstår hinder för utlämnandet efter det att mottagaren med utövande av sin rätt enligt artikel 12 tredje stycket gett anvisning om att godset ska lämnas ut till annan, ska vid tillämpning av första och andra styckena av förevarande artikel mottagaren anses som avsändare och den andre som mottagare.

Article 16

1. The carrier shall be entitled to recover the cost of his request for instructions and any expenses entailed in carrying out such instructions, unless such expenses were caused by the wrongful act or neglect of the carrier.

Article 16

1. Le transporteur a droit au remboursement des frais que lui cause sa demande d'instructions, ou qu'entraîne pour lui l'exécution des instructions reçues, à moins que ces frais ne soient la conséquence de sa faute.

Artikel 16

1. Fraktföraren har rätt till ersättning för kostnad som denne haft för att inhämta anvisning eller efterkomma mottagen anvisning, om kostnaden inte uppkommit till följd av fraktförarens fel eller försummelse.

2. In the cases referred to in article 14, paragraph 1, and in article 15, the

2. Dans les cas visés à l'article 14, paragraphe 1, et à l'article 15, le trans-

2. I fall som avses i artikel 14 första stycket eller artikel 15 har fraktföraren rätt att genast lossa godset

carrier may immediately unload the goods for account of the person entitled to dispose of them and thereupon the carriage shall be deemed to be at an end. The carrier shall then hold the goods on behalf of the person so entitled. He may however entrust them to a third party, and in that case he shall not be under any liability except for the exercise of reasonable care in the choice of such third party. The charges due under the consignment note and all other expenses shall remain chargeable against the goods.

porteur peut décharger immédiatement la marchandise pour le compte de l'ayant droit; après ce déchargement, le transport est réputé terminé. Le transporteur assume alors la garde de la marchandise. Il peut toutefois confier la marchandise à un tiers et n'est alors responsable que du choix judicieux de ce tiers. La marchandise reste grevée des créances résultant de la lettre de voiture et de tous autres frais.

för dens räkning som har rätt att förfoga över godset. Efter lossningen ska befordringen anses avslutad. Fraktföraren ska därefter förvara godset åt den andre. Fraktföraren har dock rätt att anförtro godset åt tredje man och svarar i sådant fall endast för att denne väljs med tillbörlig omsorg. Godset håftar alltså för de belopp som framgår av fraktsedeln samt för varje annan kostnad.

3. The carrier may sell the goods, without awaiting instructions from the person entitled to dispose of them, if the goods are perishable or their condition warrants such a course, or when the storage expenses would be out of proportion to the value of the goods. He may also proceed to the sale of the goods in other cases if after the expiry of a reasonable period he has not received from the person entitled to dispose of the goods instructions to the contrary which he

3. Le transporteur peut faire procéder à la vente de la marchandise sans attendre d'instructions de l'ayant droit lorsque la nature périssable ou l'état de la marchandise le justifie ou lorsque les frais de garde sont hors de proportion avec la valeur de la marchandise. Dans les autres cas, il peut également faire procéder à la vente lorsque, dans un délai raisonnable, il n'a pas reçu de l'ayant droit d'instructions contraires dont l'exécution puisse équitablement être exigée.

3. Fraktföraren har rätt att sälja godset utan att invänta anvisning från den som har rätt att förfoga över det, om godset är utsatt för snar förstörelse eller dess tillstånd ger anledning därtill eller kostnaden för dess förvaring inte står i rimligt förhållande till dess värde. Fraktföraren har också rätt att i annat fall sälja godset, om denne inte inom skälig tid från den som har rätt att förfoga över godset erhållit annan anvisning som fraktföraren skäligen får anses

may reasonably be required to carry out.	skyldig att efterkomma.
--	-------------------------

4. If the goods have been sold pursuant to this article, the proceeds of sale, after deduction of the expenses chargeable against the goods, shall be placed at the disposal of the person entitled to dispose of the goods. If these charges exceed the proceeds of sale, the carrier shall be entitled to the difference.	4. Si la marchandise a été vendue en application du présent article, le produit de la vente doit être mis à la disposition de l'ayant droit, déduction faite des frais grevant la marchandise. Si ces frais sont supérieures au produit de la vente, le transporteur a droit à la différence.	4. Har godset sålts med tillämpning av denna artikel, ska köpeskillingen efter avdrag för de kostnader för vilka godset häftar tillställas den som ägde förfoga över godset. Överstiger dessa kostnader köpeskillingen, har fraktföraren rätt till ersättning för mellanskillnaden.
---	---	---

5. The procedure in the case of sale shall be determined by the law or custom of the place where the goods are situated.	5. La façon de procéder en cas de vente est déterminée par la loi ou les usages du lieu où se trouve la marchandise.	5. Förfarandet vid försäljning bestäms av lag eller sedvana på den ort där godset finns.
--	--	--

CHAPTER IV	CHAPITRE IV	KAPITEL IV
------------	-------------	------------

Liability of the carrier	Responsabilité du transporteur	Fraktförarens ansvarighet
--------------------------	--------------------------------	---------------------------

<i>Article 17</i>	<i>Article 17</i>	<i>Artikel 17</i>
-------------------	-------------------	-------------------

1. The carrier shall be liable for the total or partial loss of the goods and for damage thereto occurring between the time when he takes over the goods and the time of delivery, as well as for any delay in delivery.	1. Le transporteur est responsable de la perte totale ou partielle, ou de l'avarie, qui se produit entre le moment de la prise en charge de la marchandise et celui de la livraison, ainsi que du retard à la livraison.	1. Fraktföraren är ansvarig för sådan förlust eller minskning av godset och sådan skada på det som inträffar under tiden mellan godsets mottagande till befordran och dess utlämnande samt för dröjsmål med utlämnandet.
--	--	--

2. The carrier shall however be relieved of liability if the loss,	2. Le transporteur est déchargé de cette responsabilité si la	2. Fraktföraren är dock fri från ansvarighet, om förlusten,
--	---	---

damage or delay was caused by the wrongful act or neglect of the claimant, by the instructions of the claimant given otherwise than as the result of a wrongful act or neglect on the part of the carrier, by inherent vice of the goods or through circumstances which the carrier could not avoid and the consequences of which he was unable to prevent.

perte, l'avarie ou le retard a eu pour cause une faute de l'ayant droit, un ordre de celui-ci ne résultant pas d'une faute du transporteur, un vice propre de la marchandise, ou des circonstances que le transporteur ne pouvait pas éviter et aux conséquences desquelles il ne pouvait pas obvier.

minskningen, skadan eller dröjsmålet orsakats antingen av fel eller försummelse av den berättigade eller av sådan anvisning från denne som inte föranletts av fraktförarens fel eller försummelse eller av godsets bristfälliga beskaffenhet eller av förhållande, som fraktföraren inte kunnat undvika och vars följder fraktföraren inte kunnat förebygga.

3. The carrier shall not be relieved of liability by reason of the defective condition of the vehicle used by him in order to perform the carriage, or by reason of the wrongful act or neglect of the person from whom he may have hired the vehicle or of the agents or servants of the latter.

3. Le transporteur ne peut exciper, pour se décharger de sa responsabilité, ni des défauts du véhicule dont il se sert pour effectuer le transport, ni de fautes de la personne dont il aurait loué le véhicule ou des préposés de celle-ci.

3. Fraktföraren kan inte till befrielse från ansvarighet åberopa vare sig bristfällighet hos det fordon som fraktföraren använder för befordringen eller fel eller försummelse av den från vilken fraktföraren kan ha hyrt fordonet eller anställda eller medhjälpare som den sistnämnde anlitar.

4. Subject to article 18, paragraphs 2 to 5, the carrier shall be relieved of liability when the loss or damage arises from the special risks inherent in one or more of the following circumstances:

4. Compte tenu de l'article 18, paragraphes 2 à 5, le transporteur est déchargé de sa responsabilité lorsque la perte ou l'avarie résulte des risques particuliers inhérents à l'un des faits suivants ou à plusieurs d'entre eux:

4. Under de förutsättningar som anges i artikel 18 andra till femte styckena är fraktföraren fri från ansvarighet, om förlusten, minskningen eller skadan härrör av den särskilda risk som är förbunden med ett eller flera av följande förhållanden:

(a) Use of open unsheeted vehicles, when their use has been expressly agreed

a) emploi de véhicules ouverts et non bâchés, lorsque cet emploi a été convenu

a) användning av öppet fordon utan presenning, när detta

and specified in the consignment note;	d'une manière expresse et mentionné dans la lettre de voiture;	transportsätt uttryckligen avtalats och angivits i fraktsedeln;
(b) the lack of, or defective condition of packing in the case of goods which, by their nature, are liable to wastage or to be damaged when not packed or when not properly packed;	b) absence ou défectuosité de l'emballage pour les marchandises exposées par leur nature à des déchets ou avaries quand elles ne sont pas emballées ou sont mal emballées;	b) felande eller bristfällig förpackning av gods, som på grund av sin beskaffenhet är utsatt för minskning eller skada när det inte är förpackat eller är bristfälligt förpackat;
(c) handling, loading, stowage or unloading of the goods by the sender, the consignee or persons acting on behalf of the sender or the consignee;	c) manutention, chargement, arrimage ou déchargement de la marchandise par l'expéditeur ou le destinataire ou des personnes agissant pour le compte de l'expéditeur ou du destinataire;	c) handhavande, lastning, stuvning eller lossning av godset som ombesörjts av avsändaren, mottagaren eller person, som handlar för avsändarens eller mottagarens räkning;
(d) the nature of certain kinds of goods which particularly exposes them to total or partial loss or to damage, especially through breakage, rust, decay, desiccation, leakage, normal wastage, or the action of moth or vermin;	d) nature de certaines marchandises exposées, par des causes inhérentes à cette nature même, soit à perte totale ou partielle, soit à avarie, notamment par bris, rouille, détérioration interne et spontanée, dessiccation, coulage, déchet normal ou action de la vermine et des rongeurs;	d) sådan beskaffenhet hos visst slag av gods som medför att godset är särskilt utsatt för fara att gå förlorat, minskas eller skadas, i synnerhet genom bräckning, rost, inre självförstoring, uttorkning, läckage, normalt svinn eller angrepp av skadeinsekter eller gnagare;
(e) insufficiency or inadequacy of marks or numbers on the packages;	e) insuffisance ou imperfection des marques ou des numéros de colis;	e) ofullständig eller felaktig märkning eller numrering av kollina;
(f) the carriage of livestock.	f) transport d'animaux vivants.	f) befordran av levande djur.

5. Where under this article the carrier is not under any liability in respect of some of the factors causing the loss, damage or

5. Si, en vertu du présent article, le transporteur ne répond pas de certains des facteurs qui ont causé le dommage, sa

5. Är fraktföraren enligt denna artikel inte ansvarig för viss eller vissa av de omständigheter som

delay, he shall only be liable to the extent that those factors for which he is liable under this article have contributed to the loss, damage or delay.

responsabilité n'est engagée que dans la proportion où les facteurs dont il répond en vertu du présent article ont contribué au dommage.

medverkat till förlusten, minskningen, skadan eller dröjsmålet, svarar denne endast i den utsträckning som de förhållanden för vilka fraktföraren enligt denna artikel är ansvarig har medverkat till förlusten, minskningen, skadan eller dröjsmålet.

Article 18

1. The burden of proving that loss, damage or delay was due to one of the causes specified in article 17, paragraph 2, shall rest upon the carrier.

Article 18

1. La preuve que la perte, l'avarie ou le retard a eu pour cause un des faits prévus à l'article 17, paragraphe 2, incombe au transporteur.

Artikel 18

1. Bevisskyldigheten för att förlust, minskning, skada eller dröjsmål orsakats av förhållande som anges i artikel 17 andra stycket åvilar fraktföraren.

2. When the carrier establishes that in the circumstances of the case, the loss or damage could be attributed to one or more of the special risks referred to in article 17, paragraph 4, it shall be presumed that it was so caused. The claimant shall however be entitled to prove that the loss or damage was not, in fact, attributable either wholly or partly to one of these risks.

2. Lorsque le transporteur établit que, eu égard aux circonstances de fait, la perte ou l'avarie a pu résulter d'un ou de plusieurs des risques particuliers prévus à l'article 17, paragraphe 4, il y a présomption qu'elle en résulte. L'ayant droit peut toutefois faire la preuve que le dommage n'a pas eu l'un de ces risques pour cause totale ou partielle.

2. Visar fraktföraren att förlust, minskning eller skada att döma av föreliggande omständigheter kan härröra av en eller flera av de särskilda risker som nämns i artikel 17 fjärde stycket, ska den antas härröra därav. Motparten har dock rätt att föra bevisning om att förlusten, minskningen eller skadan i verkligheten inte vare sig helt eller delvis är att tillskriva sådan risk.

3. This presumption shall not apply in the circumstances set out in article 17, paragraph 4 (a), if there has been an

3. La présomption visée ci-dessus n'est pas applicable dans le cas prévu à l'article 17, paragraphe 4, a), s'il y a

3. Antagande enligt andra stycket gäller inte i fall som avses i artikel 17 fjärde stycket a), när det är fråga om onormalt

abnormal shortage, or a loss of any package.

manquant d'une importance anormale ou perte de colis.

stor minskning eller om förlust av hela kol-
lin.

4. If the carriage is performed in vehicles specially equipped to protect the goods from the effects of heat, cold, variations in temperature or the humidity of the air, the carrier shall not be entitled to claim the benefit of article 17, paragraph 4 (d), unless he proves that all steps incumbent on him in the circumstances with respect to the choice, maintenance and use of such equipment were taken and that he complied with any special instructions issued to him.

4. Si le transport est effectué au moyen d'un véhicule aménagé en vue de soustraire les marchandises à l'influence de la chaleur, du froid, des variations de température ou de l'humidité de l'air, le transporteur ne peut invoquer le bénéfice de l'article 17, paragraphe 4, d), que s'il fournit la preuve que toutes les mesures lui incombant, compte tenu des circonstances, ont été prises en ce qui concerne le choix, l'entretien et l'emploi de ces aménagements et qu'il s'est conformé aux instructions spéciales qui ont pu lui être données.

4. Sker befordringen med fordon som är utrustat med särskild anordning för att skydda godset mot inverkan av värme, kyla, temperaturväxlingar eller luftens fuktighet, har fraktföraren inte rätt att till befrielse från ansvarighet åberopa bestämmelsen i artikel 17 fjärde stycket d), om fraktföraren inte visar att alla åtgärder blivit vidtagna, som med hänsyn till omständigheterna åvilar denne i fråga om val, underhåll och användning av anordningen, samt att de särskilda anvisningar som kan ha meddelats fraktföraren har följts.

5. The carrier shall not be entitled to claim the benefit of article 17, paragraph 4 (f), unless he proves that all steps normally incumbent on him in the circumstances were taken and that he complied with any special instructions issued to him.

5. Le transporteur ne peut invoquer le bénéfice de l'article 17, paragraphe 4, f), que s'il fournit la preuve que toutes les mesures lui incombant normalement, compte tenu des circonstances, ont été prises et qu'il s'est conformé aux instructions spéciales qui ont pu lui être données.

5. Fraktföraren har inte rätt att till befrielse från ansvarighet åberopa bestämmelsen i artikel 17 fjärde stycket f), om fraktföraren inte visar att alla åtgärder blivit vidtagna, som med hänsyn till omständigheterna normalt åvilar denne, samt att de särskilda anvisningar som kan ha meddelats fraktföraren har följts.

Article 19

Delay in delivery shall be said to occur when the goods have not been delivered within the agreed time-limit or when, failing an agreed time-limit, the actual duration of the carriage having regard to the circumstances of the case, and in particular, in the case of partial loads, the time required for making up a complete load in the normal way, exceeds the time it would be reasonable to allow a diligent carrier.

Article 19

Il y a retard à la livraison lorsque la marchandise n'a pas été livrée dans le délai convenu ou, s'il n'a pas été convenu de délai, lorsque la durée effective du transport dépasse, compte tenu des circonstances et, notamment, dans le cas d'un chargement partiel, du temps voulu pour assembler un chargement complet dans des conditions normales, le temps qu'il est raisonnable d'allouer à des transporteurs diligents.

Artikel 19

Dröjsmål med utlämnandet föreligger, när godset inte har lämnats ut inom avtalad tid eller, om särskild tid inte har avtalats, när tiden för befordringen överskrider vad som med hänsyn till omständigheterna skäligen bör medges en omsorgsfull fraktförare. I fråga om dellast ska därvid särskilt beaktas den tid som krävs, för att i sedvanlig ordning samla full last.

Article 20

1. The fact that goods have not been delivered within thirty days following the expiry of the agreed time-limit, or, if there is no agreed time-limit, within sixty days from the time when the carrier took over the goods, shall be conclusive evidence of the loss of the goods, and the person entitled to make a claim may thereupon treat them as lost.

Article 20

1. L'ayant droit peut, sans avoir à fournir d'autres preuves, considérer la marchandise comme perdue quand elle n'a pas été livrée dans les trente jours qui suivent l'expiration du délai convenu ou, s'il n'a pas été convenu de délai, dans les soixante jours qui suivent la prise en charge de la marchandise par le transporteur.

Artikel 20

1. Om godset inte har lämnats ut inom trettio dagar efter utgången av avtalad tid eller, om särskild tid inte avtalats, inom sextio dagar från det fraktföraren mottog godset till befordran, äger den berättigade anse godset som förlorat utan att behöva förebringa annan bevisning om detta.

2. The person so entitled may, on receipt of compensation for the missing goods, request in writing that he shall

2. L'ayant droit peut, en recevant le paiement de l'indemnité pour la marchandise perdue, demander, par écrit, à

2. Den berättigade kan, när denne tar emot kompensation för att godset har gått förlorat, skriftligen begära att omedelbart

be notified immediately should the goods be recovered in the course of the year following the payment of compensation. He shall be given a written acknowledgement of such request.

être avisé immédiatement dans le cas où la marchandise serait retrouvée au cours de l'année qui suivra le paiement de l'indemnité. Il lui est donné par écrit acte de cette demande.

bli underrättad om godset skulle komma till rätta inom loppet av ett år från det att ersättningen betalades ut. Skriftlig bekräftelse på att sådan begäran framställts ska lämnas till den berättigade.

3. Within the thirty days following receipt of such notification, the person entitled as aforesaid may require the goods to be delivered to him against payment of the charges shown to be due on the consignment note and also against refund of the compensation he received less any charges included therein but without prejudice to any claims to compensation for delay in delivery under article 23 and, where applicable, article 26.

3. Dans les trente jours qui suivent la réception de cet avis, l'ayant droit peut exiger que la marchandise lui soit livrée contre paiement des créances résultant de la lettre de voiture et contre restitution de l'indemnité qu'il a reçue, déduction faite éventuellement des frais qui auraient été compris dans cette indemnité, et sous réserve de tous droits à l'indemnité pour retard à la livraison prévue à l'article 23 et, s'il y a lieu, à l'article 26.

3. Inom trettio dagar från det att den berättigade har fått en sådan underrättelse som nu sagts kan denne begära att godset lämnas ut till honom eller henne mot betalning av de belopp som framgår av fraktsedeln och återbetalning av den kompensation som har erhållits, minskad med den kostnadsersättning som kan ha inräknats däri men utan inskränkning i den rätt till kompensation för dröjsmål med utlämnandet som kan föreligga enligt artikel 23 och, i förekommande fall, artikel 26.

4. In the absence of the request mentioned in paragraph 2 or of any instructions given within the period of thirty days specified in paragraph 3, or if the goods are not recovered until more than one year after the payment of compensation, the carrier shall be entitled to deal with them in

4. A défaut soit de la demande prévue au paragraphe 2, soit d'instructions données dans le délai de trente jours prévu au paragraphe 3, ou encore si la marchandise n'a été retrouvée que plus d'un an après le paiement de l'indemnité, le transporteur en dispose conformément à

4. Framställs inte en begäran enligt andra stycket eller lämnas inte någon anvisning inom den i tredje stycket nämnda trettiodagarsfristen eller kommer godset inte tillrätta förrän mer än ett år förflutit från det att ersättningen betalades ut, har fraktföraren rätt att förfoga över

accordance with the law of the place where the goods are situated.

la loi du lieu où se trouve la marchandise.

godset i överensstämmelse med lagen på den ort där godset finns.

Article 21

Should the goods have been delivered to the consignee without collection of the "cash on delivery" charge which should have been collected by the carrier under the terms of the contract of carriage, the carrier shall be liable to the sender for compensation not exceeding the amount of such charge without prejudice to his right of action against the consignee.

Article 21

Si la marchandise est livrée au destinataire sans encaissement du remboursement qui aurait dû être perçu par le transporteur en vertu des dispositions du contrat de transport, le transporteur est tenu d'indemniser l'expéditeur à concurrence du montant du remboursement, sauf son recours contre le destinataire.

Artikel 21

Har godset lämnats ut till mottagaren utan uttagande av efterkrav, som fraktföraren skulle ha uppburit enligt fraktavtalet, är fraktföraren skyldig att hålla avsändaren skadeslös intill efterkravets belopp, utan inskränkning av fraktförarens rätt att rikta krav mot mottagaren.

Article 22

1. When the sender hands goods of a dangerous nature to the carrier, he shall inform the carrier of the exact nature of the danger and indicate, if necessary, the precautions to be taken. If this information has not been entered in the consignment note, the burden of proving, by some other means, that the carrier knew the exact nature of the danger constituted by the carriage of the said goods shall rest upon the sender or the consignee.

Article 22

1. Si l'expéditeur remet au transporteur des marchandises dangereuses, il lui signale la nature exacte du danger qu'elles présentent et lui indique éventuellement les précautions à prendre. Au cas où cet avis n'a pas été consigné sur la lettre de voiture, il appartient à l'expéditeur ou au destinataire de faire la preuve, par tous autres moyens, que le transporteur a eu connaissance de la nature exacte du danger que présentait

Artikel 22

1. Överlämnar avsändaren gods av farlig beskaffenhet till fraktföraren, ska avsändaren underätta fraktföraren om farans särskilda art och, om nödvändigt, ange de försiktighetsmått som ska vidtas. Har sådan underrättelse inte tagits in i fraktsedeln, ankommer det på avsändaren eller mottagaren att på annat sätt styrka, att fraktföraren hade kännedom om den särskilda arten av den fara som var förbunden med befordringen av godset.

le transport desdites
marchandises.

2. Goods of a dangerous nature which, in the circumstances referred to in paragraph 1 of this article, the carrier did not know were dangerous, may, at any time or place, be unloaded, destroyed or rendered harmless by the carrier without compensation; further, the sender shall be liable for all expenses, loss or damage arising out of their handing over for carriage or of their carriage.

2. Les marchandises dangereuses qui n'auraient pas été connues comme telles par le transporteur dans les conditions prévues au paragraphe 1 du présent article peuvent à tout moment et en tout lieu être déchargées, détruites ou rendues inoffensives par le transporteur, et ce sans aucune indemnité; l'expéditeur est en outre responsable de tous frais et dommages résultant de leur remise au transport ou de leur transport.

2. Gods av farlig beskaffenhet som, i den situation som avses i första stycket, fraktföraren inte kände till var farligt får fraktföraren när och var som helst lossa, förstöra eller oskadliggöra utan att bli ersättnings-skyldig. Avsändaren är ansvarig för all kostnad, förlust eller skada som uppkommer till följd av godsets avlämnande till befordran eller till följd av dess befordran.

Article 23

1. When, under the provisions of this Convention, a carrier is liable for compensation in respect of total or partial loss of goods, such compensation shall be calculated by reference to the value of the goods at the place and time at which they were accepted for carriage.

2. The value of the goods shall be fixed according to the commodity exchange price or, if there is no such price, according to the current market price or, if there is no

Article 23

1. Quand, en vertu des dispositions de la présente Convention, une indemnité pour perte totale ou partielle de la marchandise est mise à la charge du transporteur, cette indemnité est calculée d'après la valeur de la marchandise au lieu et à l'époque de la prise en charge.

2. La valeur de la marchandise est déterminée d'après le cours en bourse ou, à défaut, d'après le prix courant sur le marché ou, à défaut de l'un et de l'autre, d'après la

Artikel 23

1. Är fraktföraren på grund av bestämmelserna i denna konvention skyldig att utge ersättning för förlust eller minskning av gods, beräknas ersättningen efter det värde godset vid tiden för dess mottagande till befordran hade på den ort där det mottogs till befordran.

2. Godsets värde bestäms efter börspriset, eller om sådant pris saknas, efter marknadspriset eller, om inte heller sådant pris finns, efter det gängse värdet av gods

commodity exchange price or current market price, by reference to the normal value of goods of the same kind and quality.

valeur usuelle des marchandises de même nature et qualité.

av samma slag och beskaffenhet.

3. Compensation shall not, however, exceed 8.33 units of account per kilogram of gross weight short.

3. Toutefois, l'indemnité ne peut dépasser 8,33 unités de compte par kilogramme du poids brut manquant.

3. Ersättningen får dock inte överstiga 8,33 beräkningsenheter per kilogram av förlorad bruttovikt.

4. In addition, the carriage charges, Custom duties and other charges incurred in respect of the carriage of the goods shall be refunded in full in case of total loss and in proportion to the loss sustained in case of partial loss, but no further damages shall be payable.

4. Sont en outre remboursés le prix du transport, les droits, de douane et les autres frais encourus à l'occasion du transport de la marchandise, en totalité en cas de perte totale, et au prorata en cas de perte partielle; d'autres dommages-intérêts ne sont pas dus.

4. Här utöver ska frakt, tullavgifter och andra kostnader med anledning av beföringen återbetalas, till fullo vid förlust och proportionsvis vid minskning, men annan skada ersätts inte.

5. In the case of delay, if the claimant proves that damage has resulted therefrom, the carrier shall pay compensation for such damage not exceeding the carriage charges.

5. En cas de retard, si l'ayant droit prouve qu'un préjudice en est résulté, le transporteur est tenu de payer pour ce préjudice une indemnité qui ne peut pas dépasser le prix du transport.

5. Skada till följd av dröjsmål är fraktföraren skyldig att ersätta intill fraktens belopp.

6. Higher compensation may only be claimed where the value of the goods or a special interest in delivery has been declared in accordance with articles 24 and 26.

6. Des indemnités plus élevées ne peuvent être réclamées qu'en cas de déclaration de la valeur de la marchandise ou de déclaration d'intérêt spécial à la livraison,

6. Ytterligare ersättning kan krävas endast om godsets värde eller särskilt leveransintresse angivits enligt artikel 24 eller artikel 26.

conformément aux articles 24 et 26.

7. The unit of account mentioned in this Convention is the Special Drawing Right as defined by the International Monetary Fund. The amount mentioned in paragraph 3 of this article shall be converted into the national currency of the State of the Court seized of the case on the basis of the value of that currency on the date of the judgement or the date agreed upon by the Parties. The value of the national currency, in terms of the Special Drawing Right, of a State which is a member of the International Monetary Fund, shall be calculated in accordance with the method of valuation applied by the International Monetary Fund in effect at the date in question for its operations and transactions. The value of the national currency, in terms of the Special Drawing Right, of a State which is not a member of the International Monetary Fund, shall be calculated in a manner determined by that State.

7. L'unité de compte mentionnée dans la présente Convention est le Droit de tirage spécial tel que défini par le Fonds monétaire international. Le montant visé au paragraphe 3 du présent article est converti dans la monnaie nationale de l'Etat dont relève le tribunal saisi du litige sur la base de la valeur de cette monnaie à la date du jugement ou à la date adoptée d'un commun accord par les parties. La valeur, en Droit de tirage spécial, de la monnaie nationale d'un Etat qui est membre du Fonds monétaire international, est calculée selon la méthode d'évaluation appliquée par le Fonds monétaire international à la date en question pour ses propres opérations et transactions. La valeur, en Droit de tirage spécial, de la monnaie nationale d'un Etat qui n'est pas membre du Fonds monétaire international, est calculée de la façon déterminée par cet Etat.

7. Den beräkningsenhet som anges i konventionen är den särskilda dragningsrätten såsom den definieras av Internationella valutafonden. Det belopp som anges i tredje stycket av denna artikel ska räknas om till domstolslandets mynslags värde den dag då domen meddelas eller den dag som parterna kommer överens om. Värdet av en stats nationella mynt uttryckt i särskilda dragningsrätter ska, för en stat som är medlem av Internationella valutafonden, bestämmas enligt den beräkningsmetod som ifrågavarande dag tillämpas av valutafonden för dess verksamhet och transaktioner. Värdet av en stats nationella mynt uttryckt i särskilda dragningsrätter ska för en stat som inte är medlem av Internationella valutafonden beräknas på det sätt som den staten bestämmer.

8. Nevertheless, a State which is not a member of the International Monetary Fund and whose law does not permit the application of the provisions of paragraph 7 of this article may, at the time of ratification of or accession to the Protocol to the CMR or at any time thereafter, declare that the limit of liability provided for in paragraph 3 of this article to be applied in its territory shall be 25 monetary units. The monetary units referred to in this paragraph corresponds to 10/31 gram of gold of millesimal fineness nine hundred. The conversion of the amount specified in this paragraph into the national currency shall be made according to the law of the State concerned.

9. The calculation mentioned in the last sentence of paragraph 7 of this article and the conversion mentioned in paragraph 8 of this article, shall be made in such a manner as to express in the national currency of the State as far as possible the

8. Toutefois, un Etat qui n'est pas membre du Fonds monétaire international et dont la législation ne permet pas d'appliquer les dispositions du paragraphe 7 du présent article peut, au moment de la ratification du Protocole à la CMR ou de l'adhésion à celui-ci, ou à tout moment ultérieur déclarer que la limite de la responsabilité prévue au paragraphe 3 du présent article et applicable sur son territoire est fixée à 25 unités monétaires. L'unité monétaire dont il est question dans le présent paragraphe correspond à 10/31 de gramme d'or au titre de neuf cents millièmes de fin. La conversion en monnaie nationale du montant indiqué dans le présent paragraphe s'effectue conformément à la législation de l'Etat concerné.

9. Le calcul mentionné à la dernière phrase du paragraphe 7, et la conversion mentionnée au paragraphe 8, du présent article doivent être faits de façon à exprimer en monnaie nationale de l'Etat la même valeur réelle, dans la mesure du

8. En stat, som inte är medlem av Internationella valutafonden och vars lag inte medger att de bestämmelser som anges i sjunde stycket i denna artikel tillämpas, får dock, vid ratifikationen av eller anslutningen till protokollet till CMR eller när som helst därefter, förklara att den ansvarsgräns som gäller enligt tredje stycket av denna artikel inom dess område ska vara 25 monetära enheter. Denna monetära enhet motsvarar 10/31 gram av guld av 0,900 finhet. Omräkningen av det belopp som anges i detta stycke ska ske enligt den ifrågasvarande statens lag.

9. Den beräkning som nämns i sista meningen i sjunde stycket av denna artikel och den omräkning som nämns i åttonde stycket av denna artikel ska göras så att resultatet i statens nationella mynt så långt som möjligt ger uttryck

same real value for the amount in paragraph 3 of this article as is expressed there in units of account. States shall communicate to the Secretary-General of the United Nations the manner of calculation pursuant to paragraph 7 of this article or the result of the conversion in paragraph 8 of this article as the case may be, when depositing an instrument referred to in article 3 of the Protocol to the CMR and whenever there is a change in either.

possible, que celle exprimée en unités du compte au paragraphe 3 du présent article. Lors du dépôt d'un instrument visé à l'article 3 du Protocole à la CMR et chaque fois qu'un changement se produit dans leur méthode de calcul ou dans la valeur de leur monnaie nationale par rapport à l'unité de compte ou à l'unité monétaire, les Etats communiquent au Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies leur méthode de calcul conformément au paragraphe 7, ou les résultats de la conversion conformément au paragraphe 8, du présent article, selon le cas.

för samma realvärde för beloppet uttryckt i beräkningsenheter enligt tredje stycket av denna artikel. När en stat deponerar ett instrument enligt artikel 3 i protokollet till CMR och varje gång som beräknings- eller omräkningsmetoden ändras, ska den staten underrätta Förenta Nationernas generalsekreterare om den metod för beräkning som staten tillämpar enligt sjunde stycket av denna artikel respektive om resultatet av omräkningen enligt åttonde stycket av denna artikel.

Article 24

The sender may, against payment of a surcharge to be agreed upon, declare in the consignment note a value for the goods exceeding the limit laid down in article 23, paragraph 3, and in that case the amount of the declared value shall be substituted for that limit.

Article 24

L'expéditeur peut déclarer dans la lettre de voiture, contre paiement d'un supplément de prix à convenir, une valeur de la marchandise excédant la limite mentionnée au paragraphe 3 de l'article 23 et, dans ce cas, le montant déclaré se substitue à cette limite.

Artikel 24

Avsändaren äger mot betalning av överenskommen tilläggsavgift i fraktsedeln uppge högre värde på godset än som motsvarar det i artikel 23 tredje stycket föreskrivna ansvarighetsbeloppet, och i sådant fall gäller det uppgivna värdet i stället som sådant belopp.

Article 25

1. In case of damage, the carrier shall be liable for the amount by which the goods have diminished in value, calculated by reference to the value of the goods fixed in accordance with article 23, paragraphs 1, 2 and 4.

2. The compensation may not, however, exceed:

(a) if the whole consignment has been damaged, the amount payable in the case of total loss;

(b) if part only of the consignment has been damaged, the amount payable in the case of loss of the part affected.

Article 26

1. The sender may, against payment of a surcharge to be agreed upon, fix the amount of a special interest in delivery in the case of loss or damage or of the agreed time-limit being exceeded, by entering such amount in the consignment note.

Article 25

1. En cas d'avarie, le transporteur paie le montant de la dépréciation calculée d'après la valeur de la marchandise fixée conformément à l'article 23, paragraphes 1, 2 et 4.

2. Toutefois, l'indemnité ne peut dépasser :

a) si la totalité de l'expédition est dépréciée par l'avarie, le chiffre qu'elle aurait atteint en cas de perte totale;

b) si une partie seulement de l'expédition est dépréciée par l'avarie, le chiffre qu'elle aurait atteint en cas de perte de la partie dépréciée.

Article 26

1. L'expéditeur peut fixer, en l'inscrivant à la lettre de voiture, et contre paiement d'un supplément de prix à convenir, le montant d'un intérêt spécial à la livraison, pour le cas de perte ou d'avarie et pour celui de dépassement du délai convenu.

Artikel 25

1. Vid skada på godset ska fraktföraren ersätta värdeminskningen, beräknad efter det enligt artikel 23 första, andra och fjärde styckena bestämda värdet av godset.

2. Ersättningen får dock inte överstiga:

a) om hela sändningen minskat i värde till följd av skadan, det belopp som skulle ha utgått om sändningen gått förlorat;

b) om bara en del av sändningen minskat i värde till följd av skadan, det belopp som skulle ha utgått, om denna del gått förlorat.

Artikel 26

1. Avsändaren kan genom anteckning i fraktsedeln och mot betalning av överenskommen tilläggsgift fastställa ett belopp, som motsvarar det särskilda intresset av riktigt utlämnande om godset går förlorat, minskas eller skadas eller avtalad tid för utlämnandet överskrids.

2. If a declaration of a special interest in delivery has been made, compensation for the additional loss or damage proved may be claimed, up to the total amount of the interest declared, independently of the compensation provided for in articles 23, 24 and 25.

2. S'il y a eu déclaration d'intérêt spécial à la livraison, il peut être réclamé, indépendamment des indemnités prévues aux articles 23, 24 et 25, et à concurrence du montant de l'intérêt déclaré, une indemnité égale au dommage supplémentaire dont la preuve est apportée.

2. Har särskilt leveransintresse uppgivits kan, vid sidan av ersättning som avses i artiklarna 23, 24 och 25, ersättning krävas intill beloppet av det uppgivna intresset för den ytterligare skada som visas ha uppkommit.

Article 27

1. The claimant shall be entitled to claim interest on compensation payable. Such interest, calculated at five per centum per annum, shall accrue from the date on which the claim was sent in writing to the carrier or, if no such claim has been made, from the date on which legal proceedings were instituted.

Article 27

1. L'ayant droit peut demander les intérêts de l'indemnité. Ces intérêts, calculés à raison de 5 pour 100 l'an, courent du jour de la réclamation adressée par écrit au transporteur ou, s'il n'y a pas eu de réclamation, du jour de la demande en justice.

Artikel 27

1. Den som är berättigad till ersättning har rätt att kräva ränta på ersättningsbeloppet. Ränta beräknas efter fem procent om året och löper från den dag då skriftligt anspråk på ersättning avsändes till fraktföraren eller, om sådant anspråk inte framstälts, från den dag då talan väcktes.

2. When the amounts on which the calculation of the compensation is based are not expressed in the currency of the country in which payment is claimed, conversion shall be at the rate of exchange applicable on the day and at the place of payment of compensation.

2. Lorsque les éléments qui servent de base au calcul de l'indemnité ne sont pas exprimés dans la monnaie du pays où le paiement est réclamé, la conversion est faite d'après le cours du jour et du lieu du paiement de l'indemnité.

2. Är belopp som ligger till grund för beräkning av ersättning inte uttryckt i myntslaget i den stat där betalning krävs, ska omräkning ske efter den på betalningsdagen gällande kursen på den ort där betalning sker.

Article 28

1. In cases where, under the law applicable, loss, damage or delay arising out of carriage under this Convention gives rise to an extracontractual claim, the carrier may avail himself of the provisions of this Convention which exclude his liability or which fix or limit the compensation due.

2. In cases where the extra-contractual liability for loss, damage or delay of one of the persons for whom the carrier is responsible under the terms of article 3 is in issue, such person may also avail himself of the provisions of this Convention which exclude the liability of the carrier or which fix or limit the compensation due.

Article 29

1. The carrier shall not be entitled to avail himself of the provisions of this chapter which exclude or limit his liability or which shift

Article 28

1. Lorsque, d'après la loi applicable, la perte, l'avarie ou le retard survenu au cours d'un transport soumis à la présente Convention peut donner lieu à une réclamation extra-contractuelle, le transporteur peut se prévaloir des dispositions de la présente Convention qui excluent sa responsabilité ou qui déterminent ou limitent les indemnités dues.

2. Lorsque la responsabilité extra-contractuelle pour perte, avarie ou retard d'une des personnes dont le transporteur répond aux termes de l'article 3 est mise en cause, cette personne peut également se prévaloir des dispositions de la présente Convention qui excluent la responsabilité du transporteur ou qui déterminent ou limitent les indemnités dues.

Article 29

1. Le transporteur n'a pas le droit de se prévaloir des dispositions du présent chapitre qui excluent ou limitent sa responsabilité ou qui

Artikel 28

1. Kan enligt tillämplig lag förlust, minskning, skada eller dröjsmål, som har uppkommit under befordran vilken är underkastad denna konvention, ge upphov till anspråk på annan grund än avtal, får fraktföraren åberopa de bestämmelser i denna konvention som utesluter dennes ansvarighet eller som anger eller begränsar ersättnings storlek.

2. Framställs på annan grund än avtal anspråk med anledning av förlust, minskning, skada eller dröjsmål mot person, för vilken fraktföraren svarar enligt artikel 3, har även en sådan person rätt att åberopa de bestämmelser i denna konvention som utesluter fraktförarens ansvarighet eller som anger eller begränsar ersättnings storlek.

Artikel 29

1. Fraktföraren får inte åberopa de bestämmelser i detta kapitel vilka utesluter eller begränsar fraktförarens ansvarighet

the burden of proof if the damage was caused by his wilful misconduct or by such default on his part as, in accordance with the law of the court or tribunal seized of the case, is considered as equivalent to wilful misconduct.	renversent le fardeau de la preuve, si le dommage provient de son dol ou d'une faute qui lui est imputable et qui, d'après la loi de la juridiction saisie, est considérée comme équivalente au dol.	eller innebär överflyttning av bevis-skyldigheten, om fraktföraren har orsakat skadan uppsåtligen eller om sådan vårdslöshet ligger denne till last som likställs med uppsåt enligt lagen i den stat där talan väckts.
--	--	--

2. The same provision shall apply if the wilful misconduct or default is committed by the agents or servants of the carrier or by any other persons of whose services he makes use for the performance of the carriage, when such agents, servants or other persons are acting within the scope of their employment. Furthermore, in such a case such agents, servants or other persons shall not be entitled to avail themselves, with regard to their personal liability, of the provisions of this chapter referred to in paragraph 1.	2. Il en est de même si le dal ou la faute est le fait des préposés du transporteur ou de toutes autres personnes aux services desquelles il recourt pour l'exécution du transport lorsque ces préposés ou ces autres personnes agissent dans l'exercice de leurs fonctions. Dans ce cas, ces préposés ou ces autres personnes n'ont pas davantage le droit de se prévaloir, en ce qui concerne leur responsabilité personnelle, des dispositions du présent chapitre visées au paragraphe 1.	2. Vad nu sagts gäller även vid uppsåt eller vårdslöshet av någon som är anställd hos fraktföraren eller av annan som fraktföraren anlitat för befordringen när den anställda handlar i tjänsten eller medhjälparen för uppdragets fullgörande. I sådant fall får den anställda eller medhjälparen inte heller med avseende på sin personliga ansvarighet åberopa de bestämmelser i detta kapitel vilka nämnts i första stycket.
---	---	--

CHAPTER V

CHAPITRE V

KAPITEL V

Claims and actions

Réclamations et actions

Anmärkningar och väckande av talan

Article 30

Article 30

Artikel 30

1. If the consignee takes delivery of the goods without duly checking their	1. Si le destinataire a pris livraison de la marchandise sans qu'il en ait constaté	1. Har mottagaren tagit emot godset utan att ha gemensamt
---	---	---

condition with the carrier or without sending him reservations giving a general indication of the loss or damage, not later than the time of delivery in the case of apparent loss or damage and within seven days of delivery, Sundays and public holidays excepted, in the case of loss or damage which is not apparent, the fact of his taking delivery shall be *prima facie* evidence that he has received the goods in the condition described in the consignment note. In the case of loss or damage which is not apparent the reservations referred to shall be made in writing.

2. When the condition of the goods has been duly checked by the consignee and the carrier, evidence contradicting the result of this checking shall only be admissible in the case of loss or damage which is not apparent and provided that the consignee has duly sent reservations in writing to the carrier within seven days, Sundays and public holidays excepted,

l'état contradictoirement avec le transporteur ou sans qu'il ait, au plus tard au moment de la livraison s'il s'agit de pertes ou avaries apparentes, ou dans les sept jours à dater de la livraison, dimanche et jours fériés non compris, lorsqu'il s'agit de pertes ou avaries non apparentes, adressé des réserves au transporteur indiquant la nature générale de la perte ou de l'avarie, il est présumé, jusqu'à preuve contraire, avoir reçu la marchandise dans l'état décrit dans la lettre de voiture. Les réserves visées ci-dessus doivent être faites par écrit lorsqu'il s'agit de pertes ou avaries non apparentes.

2. Lorsque l'état de la marchandise a été constaté contradictoirement par le destinataire et le transporteur, la preuve contraire au résultat de cette constatation ne peut être faite que s'il s'agit de pertes ou avaries non apparentes et si le destinataire a adressé des réserves écrites au transporteur dans les sept jours, dimanche et jours fériés non compris, à dater de cette constatation.

med fraktföraren undersökt dess tillstånd eller utan att, när fråga är om synlig minskning eller skada, senast vid utlämnandet, eller, när fråga är om minskning eller skada, som inte var synlig, inom sju dagar, söndagar och andra allmänna fridagar oräknade, ha till fraktföraren framställt anmärkning innefattande en allmän beskrivning av minskningens eller skadans art, ska mottagaren, om annat inte visas, antas ha tagit emot godset i det tillstånd som angivits i fraktsedeln. I fråga om minskning eller skada, som inte var synlig, ska anmärkningen göras skriftligen.

2. Har mottagaren och fraktföraren gemensamt undersökt godsets tillstånd får bevisning föras mot vad därvid fastställts endast när fråga är om minskning eller skada, som inte var synlig, och mottagaren avsänt skriftlig anmärkning till fraktföraren inom sju dagar, söndagar och andra allmänna fridagar oräknade, från dagen för undersökningen.

from the date of checking.

3. No compensation shall be payable for delay in delivery unless a reservation has been sent in writing to the carrier, within twenty-one days from the time that the goods were placed at the disposal of the consignee.

3. Un retard à la livraison ne peut donner lieu à indemnité que si une réserve a été adressée par écrit dans le délai de 21 jours à dater de la mise de la marchandise à la disposition du destinataire.

3. Ersättning på grund av dröjsmål utgår endast om skriftlig anmärkning har skickats till fraktföraren inom tjugo dagar från den dag då godset ställdes till mottagarens förfogande.

4. In calculating the time-limits provided for in this Article the date of delivery, or the date of checking, or the date when the goods were placed at the disposal of the consignee, as the case may be, shall not be included.

4. La date de livraison ou, selon le cas, celle de la constatation ou celle de la mise à disposition n'est pas comptée dans les délais prévus au présent article.

4. Vid beräkning av de tidsfrister som avses i denna artikel medräknas inte den dag då godset utlämnades eller, i förekommande fall, den dag då det blev undersökt eller ställdes till mottagarens förfogande.

5. The carrier and the consignee shall give each other every reasonable facility for making the requisite investigations and checks.

5. Le transporteur et le destinataire se donnent réciproquement toutes facilités raisonnables pour les constatations et vérifications utiles.

5. Fraktföraren och mottagaren är skyldiga att i skäligen omfattning underlätta för varandra att utföra erforderliga undersökningar.

Article 31

Article 31

Artikel 31

1. In legal proceedings arising out of carriage under this Convention, the plaintiff may bring an action in any court or tribunal of a contracting country designated by agreement between the parties and, in addition, in the courts or tribunals of a

1. Pour tous litiges auxquels donnent lieu les transports soumis à la présente Convention, le demandeur peut saisir, en dehors des juridictions des pays contractants désignées d'un commun accord par les parties, les juridictions du pays sur le territoire duquel :

1. Talan rörande befordran som är underkastad denna konvention får väckas, förutom vid sådan domstol i fördragsslutande stat som parterna utsett vid domstol i stat, inom vars område

country within whose territory:

(a) the defendant in ordinarily resident, or has his principal place of business, or the branch or agency through which the contract of carriage was made, or

(b) the place where the goods were taken over by the carrier or the place designated for delivery is situated,

and in no other courts or tribunals.

a) le défendeur a sa résidence habituelle, son siège principal ou la succursale ou l'agence par l'intermédiaire de laquelle le contrat de transport a été conclu, ou

b) le lieu de la prise en charge de la marchandise ou celui prévu pour la livraison est situé,

et ne peut saisir que ces juridictions.

a) svaranden har sitt hemvist, sitt huvudkontor eller den filial eller agentur genom vars medverkan fraktavtalet slutits, eller

b) den ort där godset mottogs av fraktföraren eller bestämmelseorten är belägen,

och får inte väckas vid annan domstol.

2. Where in respect of a claim referred to in paragraph 1 of this article an action is pending before a court or tribunal competent under that paragraph, or where in respect of such a claim a judgement has been entered by such a court or tribunal no new action shall be started between the same parties on the same grounds unless the judgement of the court or tribunal before which the first action was brought is not enforceable in the country in which the fresh proceedings are brought.

2. Lorsque dans un litige visé au paragraphe premier du présent article une action est en instance devant une juridiction compétente aux termes de ce paragraphe, ou lorsque dans un tel litige un jugement a été prononcé par une telle juridiction, il ne peut être intenté aucune nouvelle action pour la même cause entre les mêmes parties à moins que la décision de la juridiction devant laquelle la première action a été intentée ne soit pas susceptible d'être exécutée dans le pays où la nouvelle action est intentée.

2. Är talan som avses i första stycket av denna artikel anhängig vid en enligt det stycket behörig domstol eller har sådan talan avgjorts av sådan domstol, får ny talan inte väckas mellan samma parter angående samma sak, om inte avgörandet av den domstol vid vilken den första talan väcktes inte kan verkställas i den stat där den nya talan väcks.

3. When a judgement entered by a court or tribunal of a contracting country in any such action as is

3. Lorsque dans un litige visé au paragraphe 1 du présent article un jugement

3. Sedan dom i tvist som avses i första stycket av denna artikel meddelats av

referred to in paragraph 1 of this article has become enforceable in that country, it shall also become enforceable in each of the other contracting States, as soon as the formalities required in the country concerned have been complied with. These formalities shall not permit the merits of the case to be re-opened.

rendu par une juridiction d'un pays contractant est devenu exécutoire dans ce pays, il devient également exécutoire dans chacun des autres pays contractants aussitôt après accomplissement des formalités prescrites à cet effet dans le pays intéressé. Ces formalités ne peuvent comporter aucune revision de l'affaire.

domstol i fördragsslutande stat och blivit verkställbar i den staten ska domen vara verkställbar även i var och en av de övriga fördragsslutande staterna, så snart de formföreskrifter har blivit uppfyllda som gäller i den fördragsslutande stat där verkställighet söks. Sådana formföreskrifter får inte innefatta möjlighet till omprövning av själva saken.

4. The provisions of paragraph 3 of this article shall apply to judgements after trial, judgements by default and settlements confirmed by an order of the court, but shall not apply to interim judgements or to awards of damages, in addition to costs against a plaintiff who wholly or partly fails in his action.

4. Les dispositions du paragraphe 3 du présent article s'appliquent aux jugements contradictoires, aux jugements par défaut et aux transactions judiciaires mais ne s'appliquent ni aux jugements qui ne sont exécutoires que par provision, ni aux condamnations en dommages et intérêts qui seraient prononcés en sus des dépens contre un demandeur en raison du rejet total ou partiel de sa demande.

4. Bestämmelserna i tredje stycket av denna artikel tillämpas på domar, medelade efter kontradiktoriskt förfarande, tredsdomar och av domstol stadfästa förlikningar men inte på domar, som är endast interimistiskt verkställbara, eller på avgöranden, varigenom kårande, som helt eller delvis tappat målet, ålagts att på grund av detta utge skadestånd utöver rättegångskostnaden.

5. Security for costs shall not be required in proceedings arising out of carriage under this Convention from nationals of contracting countries resident or having their place of business in one of those countries.

5. Il ne peut être exigé de caution de ressortissants de pays contractants, ayant leur domicile ou un établissement dans un de ces pays, pour assurer le paiement des dépens à l'occasion des actions en justice auxquelles

5. Säkerhet för kostnad i rättegång med anledning av befordran som är underkastad denna konvention får inte krävas av sådan medborgare i fördragsslutande stat som har hemvist eller driver

donnent lieu les transports soumis à la présente Convention. rörelse med fast driftställe i sådan stat.

Article 32

1. The period of limitation for an action arising out of carriage under this Convention shall be one year. Nevertheless, in the case of wilful misconduct, or such default as in accordance with the law of the court or tribunal seised of the case, is considered as equivalent to wilful misconduct, the period of limitation shall be three years. The period of limitation shall begin to run:

(a) in the case of partial loss, damage or delay in delivery, from the date of delivery;

(b) in the case of total loss, from the thirtieth day after the expiry of the agreed time-limit or where there is no agreed time-limit from the sixtieth day from the date on which the goods were taken over by the carrier;

(c) in all other cases, on the expiry of a period of three months after the making of the contract of carriage.

Article 32

1. Les actions auxquelles peuvent donner lieu les transports soumis à la présente Convention sont prescrites dans le délai d'un an. Toutefois, dans le cas de dol ou de faute considérée, d'après la loi de la juridiction saisie, comme équivalente au dol, la prescription est de trois ans. La prescription court :

a) dans le cas de perte partielle, d'avarie ou de retard, à partir du jour où la marchandise a été livrée;

b) dans le cas de perte totale, à partir du trentième jour après l'expiration du délai convenu ou, s'il n'a pas été convenu de délai, à partir du soixantième jour après la prise en charge de la marchandise par le transporteur;

c) dans tous les autres cas, à partir de l'expiration d'un délai de trois mois à dater de la conclusion du contrat de transport.

Artikel 32

1. Talan rörande befordran som är underkastad denna konvention ska väckas inom ett år. Grundas talan på uppsåt eller sådan vårdslöshet som enligt lagen i den stat där talan prövas likställs med uppsåt, gäller dock en frist om tre år. Preskriptionstiden löper

a) vid minskning, skada eller dröjsmål från dagen då godset lämnades ut till mottagaren;

b) vid förlust från trettionde dagen efter utgången av avtalad tid för utlämnandet eller, om särskild tid inte har avtalats, från sextionde dagen efter det fraktföraren mottog godset till befordran;

c) i annat fall från utgången av en tid av tre månader från det att fraktavtalet slöts.

The day on which the period of limitation begins to run shall not be included in the period.

Le jour indiqué ci-dessus comme point de départ de la prescription n'est pas compris dans le délai.

Den dag från vilken tid för talans väckande löper medräknas inte i tiden.

2. A written claim shall suspend the period of limitation until such date as the carrier rejects the claim by notification in writing and returns the documents attached thereto. If a part of the claim is admitted the period of limitation shall start to run again only in respect of that part of the claim still in dispute. The burden of proof of the receipt of the claim, or of the reply and of the return of the documents, shall rest with the party relying upon these facts. The running of the period of limitation shall not be suspended by further claims having the same object.

2. Une réclamation écrite suspend la prescription jusqu'au jour où le transporteur repousse la réclamation par écrit et restitue les pièces qui y étaient jointes. En cas d'acceptation partielle de la réclamation, la prescription ne reprend son cours que pour la partie de la réclamation qui reste litigieuse. La preuve de la réception de la réclamation ou de la réponse et de la restitution des pièces est à la charge de la partie qui invoque ce fait. Les réclamations ultérieures ayant le même objet ne suspendent pas la prescription.

2. Skriftligt krav medför uppehåll i preskriptionstiden in- till den dag då fraktföraren skriftligen bestrider kravet och återsänder de handlingar som åtföljt kravet. Medges kravet delvis, fortsätter preskriptionstiden att löpa endast med avseende på den del av kravet som kvarstår som tvistig. Bevisskyldigheten för att krav eller svar därpå mottagits eller att handlingar återställts vilar på den som påstår sådant förhållande. Förnyat krav rörande samma sak medför inte uppehåll i preskriptionstiden.

3. Subject to the provisions of paragraph 2 above, the extension of the period of limitation shall be governed by the law of the court or tribunal seised of the case. That law shall also govern the fresh accrual of rights of action.

3. Sous réserve des dispositions du paragraphe 2 ci-dessus, la suspension de la prescription est régie par la loi de la juridiction saisie. Il en est de même en ce qui concerne l'interruption de la prescription.

3. Om annat inte följer av bestämmelserna i andra stycket, tillämpas i frågor som avser uppehåll i preskriptionstiden lagen i den stat där talan väckts. Samma lag tillämpas i frågor som gäller preskriptionsavbrott.

4. A right of action which has become barred by lapse of

4. L'action prescrite ne peut plus être exercée, même sous

4. Preskriberad fordran kan inte göras

time may not be exercised by way of counter-claim or set-off.

forme de demande reconventionnelle ou d'exception.

gällande genom genkåromål eller yrkande om kvittning.

Article 33

The contract of carriage may contain a clause conferring competence on an arbitration tribunal if the clause conferring competence on the tribunal provides that the tribunal shall apply this Convention.

Article 33

Le contrat de transport peut contenir une clause attribuant compétence à un tribunal arbitral à condition que cette clause prévoie que le tribunal arbitral appliquera la présente Convention.

Artikel 33

Fraktavtalet får innehålla bestämmelse om att tvist ska avgöras av skiljemän, om bestämmelsen föreskriver att skiljemännen ska tillämpa denna konvention.

CHAPTER VI

Provisions relating to carriage performed by successive carriers

CHAPITRE VI

Dispositions relatives au transport effectué par transporteurs successifs

KAPITEL VI

Bestämmelser om befordran som utförs av flera fraktförare efter varandra

Article 34

If carriage governed by a single contract is performed by successive road carriers, each of them shall be responsible for the performance of the whole operation, the second carrier and each succeeding carrier becoming a party to the contract of carriage, under the terms of the consignment note, by reason of his acceptance of the goods and the consignment note.

Article 34

Si un transport régi par un contrat unique est exécuté par des transporteurs routiers successifs, chacun de ceux-ci assume la responsabilité de l'exécution du transport total, le second transporteur et chacun des transporteurs suivants devenant, de par leur acceptation de la marchandise et de la lettre de voiture, parties au contrat, aux conditions de la lettre de voiture.

Artikel 34

Utförs befordran på grund av ett och samma fraktavtal av flera vägfraktförare efter varandra, är var och en av dem ansvarig för utförandet av befordringen i dess helhet. Den andre fraktföraren och var och en av de följande inträder genom att ta emot godset och fraktsedeln såsom part i fraktavtalet på de villkor som anges i fraktsedeln.

Article 35

1. A carrier accepting the goods from a previous carrier shall give the latter a dated and signed receipt. He shall enter his name and address on the second copy of the consignment note. Where applicable, he shall enter on the second copy of the consignment note and on the receipt reservations of the kind provided for in article 8, paragraph 2.

2. The provisions of article 9 shall apply to the relations between successive carriers.

Article 36

Except in the case of a counter-claim or a set-off raised in an action concerning a claim based on the same contract of carriage, legal proceedings in respect of liability for loss, damage or delay may only be brought against the first carrier, the last carrier or the carrier who was performing that portion of the carriage during which the event causing the loss, damage or delay occurred; an action may be brought at the

Article 35

1. Le transporteur qui accepte la marchandise du transporteur précédent remet à celui-ci un reçu daté et signé. Il doit porter son nom et son adresse sur le deuxième exemplaire de la lettre de voiture. S'il y a lieu, il appose sur cet exemplaire, ainsi que sur le reçu, des réserves analogues à celles qui sont prévues à l'article 8, paragraphe 2.

2. Les dispositions de l'article 9 s'appliquent aux relations entre transporteurs successifs.

Article 36

A moins qu'il ne s'agisse d'une demande reconventionnelle ou d'une exception formulée dans une instance relative à une demande fondée sur le même contrat de transport, l'action en responsabilité pour perte, avarie ou retard ne peut être dirigée que contre le premier transporteur, le dernier transporteur, ou le transporteur qui exécutait la partie du transport au cours de laquelle s'est produit le fait ayant causé la

Artikel 35

1. Fraktförare, som tar emot godset från föregående fraktförare, ska lämna denne ett dagtecknat och underskrivet kvitto. Han eller hon ska teckna sitt namn och sin adress på det andra exemplaret av fraktsedeln. Finns anledning till det ska han eller hon på nämnda exemplar och på kvittot anteckna förbehåll av den art som avses i artikel 8 andra stycket.

2. Bestämmelserna i artikel 9 tillämpas på förhållandet mellan fraktförare vilka utför befordran efter varandra.

Artikel 36

Talan om ansvarighet för förlust, minskning, skada eller dröjsmål på grund av fraktavtal får, utom när det är fråga om genkåromål eller kvittningsyrkande i rättegång rörande fordran grundad på fraktavtalet, föras endast mot den förste eller den siste fraktföraren eller mot den fraktförare som utförde sådan del av befordringen under vilken den händelse inträffade som orsakade förlusten, minskningen, skadan

same time against several of these carriers.

perte, l'avarie ou le retard l'action peut être dirigée à la fois contre plusieurs de ces transporteurs.

eller dröjsmålet. Talan får föras mot flera av dessa fraktförare samtidigt.

Article 37

A carrier who has paid compensation in compliance with the provisions of this Convention, shall be entitled to recover such compensation, together with interest thereon and all costs and expenses incurred by reason of the claim, from the other carriers who have taken part in the carriage, subject to the following provisions:

(a) the carrier responsible for the loss or damage shall be solely liable for the compensation whether paid by himself or by another carrier;

(b) when the loss or damage has been caused by the action of two or more carriers, each of them shall pay an amount proportionate to his share of liability; should it be impossible to apportion the liability, each carrier shall be liable in proportion to the share of the payment for the carriage which is due to him;

Article 37

Le transporteur qui a payé une indemnité en vertu des dispositions de la présente Convention a le droit d'exercer un recours en principal, intérêts et frais contre les transporteurs qui ont participé à l'exécution du contrat de transport, conformément aux dispositions suivantes:

a) le transporteur par le fait duquel le dommage a été causé doit seul supporter l'indemnité, qu'il l'ait payée luimême ou qu'elle ait été payée par un autre transporteur;

b) lorsque le dommage a été causé par le fait de deux ou plusieurs transporteurs, chacun d'eux doit payer un montant proportionnel à sa part de responsabilité; si l'évaluation des parts de responsabilité est impossible, chacun d'eux est responsable proportionnellement à la part de rémunération du transport qui lui revient;

Artikel 37

Fraktförare, som betalat ersättning enligt bestämmelserna i denna konvention, kan återkräva ersättningen jämte ränta och ersättning för kostnader av övriga fraktförare som deltagit i befordringen, med iakttagande av följande regler:

a) fraktförare, som är ansvarig för skadan, ska slutligt bära hela ersättningen, vare sig denna betalats av denne själv eller av annan fraktförare;

b) har skadan orsakats av omständighet som är att hänföra till två eller flera fraktförare, ska var och en av dem bära så mycket av ersättningen som motsvarar hans eller hennes ansvarighet; är det inte möjligt att bestämma fraktförarnas inbördes ansvarighet, ska varje fraktförare ta del i ersättningen i förhållande till den andel av frakten som

(c) if it cannot be ascertained to which carriers liability is attributable for the loss or damage, the amount of the compensation shall be apportioned between all the carriers as laid down in (b) above.

c) si l'on ne peut déterminer quels sont ceux des transporteurs auxquels la responsabilité est imputable, la charge de l'indemnité due est répartie, dans la proportion fixée en b), entre tous les transporteurs.

tillkommer honom eller henne;

c) kan det inte utredas vilken fraktförare som är ansvarig, fördelas ersättningsskyldigheten mellan samtliga fraktförare enligt de under b) angivna grunderna.

Article 38

If one of the carriers is insolvent, the share of the compensation due from him and unpaid by him shall be divided among the other carriers in proportion to the share of the payment for the carriage due to them.

Article 38

Si l'un des transporteurs est insolvable, la part lui incombant et qu'il n'a pas payée est répartie entre tous les autres transporteurs proportionnellement à leur rémunération.

Artikel 38

Är någon av fraktförarna på obestånd, ska den andel som faller på denne och som inte betalats av denne delas mellan de övriga fraktförarna i förhållande till deras andelar av frakten.

Article 39

1. No carrier against whom a claim is made under articles 37 and 38 shall be entitled to dispute the validity of the payment made by the carrier making the claim if the amount of the compensation was determined by judicial authority after the first mentioned carrier had been given due notice of the proceedings and afforded an opportunity of entering an appearance.

Article 39

1. Le transporteur contre lequel est exercé un des recours prévus aux articles 37 et 38 n'est pas recevable à contester le bien-fondé du paiement effectué par le transporteur exerçant le recours, lorsque l'indemnité à été fixée par décision de justice, pourvu qu'il ait été dûment informé du procès et qu'il ait été à même d'y intervenir.

Artikel 39

1. Fraktförare, mot vilken krav framställs med stöd av artikel 37 eller artikel 38, kan inte göra gällande att den fraktförare som framställer kravet inte har varit skyldig att betala det belopp som denne utgivit, om detta fastställts av domstol och den förstnämnde fraktföraren har blivit behörigen underrättad om rättegången och fått tillfälle att inträda däri.

2. A carrier wishing to take proceedings to enforce his right of recovery may make his claim before the competent court or tribunal of the country in which one of the carriers concerned is ordinarily resident, or has his principal place of business or the branch or agency through which the contract of carriage was made. All the carriers concerned may be made defendants in the same action.

2. Le transporteur qui veut exercer son recours peut le former devant le tribunal compétent du pays dans lequel l'un des transporteurs intéressés a sa résidence habituelle, son siège principal ou la succursale ou l'agence par l'entremise de laquelle le contrat de transport a été conclu. Le recours peut être dirigé dans une seule et même instance contre tous les transporteurs intéressés.

2. Vill fraktförare föra talan om regress, ska talan väckas vid behörig domstol i stat, där någon av de fraktförare mot vilka talan riktas har sitt hemvist, sitt huvudkontor eller den filial eller agentur genom vars medverkan fraktaavtalet slutits. Talan får väckas i samma rättegång mot samtliga dessa fraktförare.

3. The provisions of article 31, paragraphs 3 and 4, shall apply to judgements entered in the proceedings referred to in articles 37 and 38.

3. Les dispositions de l'article 31, paragraphes 3 et 4, s'appliquent aux jugements rendus sur les recours prévus aux articles 37 et 38.

3. Bestämmelserna i artikel 31 tredje och fjärde styckena äger motsvarande tillämpning på avgöranden i mål angående regressanspråk enligt artiklarna 37 och 38.

4. The provisions of article 32 shall apply to claims between carriers. The period of limitation shall, however, begin to run either on the date of the final judicial decision fixing the amount of compensation payable under the provisions of this Convention, or, if there is no such judicial decision, from the actual date of payment.

4. Les dispositions de l'article 32 sont applicables aux recours entre transporteurs. La prescription court, toutefois, soit à partir du jour d'une décision de justice définitive fixant l'indemnité à payer en vertu des dispositions de la présente Convention, soit, au cas où il n'y aurait pas eu de telle décision, à partir du jour du paiement effectif.

4. Bestämmelserna i artikel 32 ska äga motsvarande tillämpning beträffande regressanspråk mellan fraktförare. Preskriptionstiden löper dock antingen från den dag då avgörande om den ersättning som ska utgå enligt bestämmelserna i denna konvention fick laga kraft eller, om sådant avgörande inte föreligger, från den dag då betalning skedde.

Article 40

Carriers shall be free to agree among themselves on provisions other than those laid down in articles 37 and 38.

CHAPTER VII

Nullity of stipulations contrary to the Convention

Article 41

1. Subject to the provisions of article 40, any stipulation which would directly or indirectly derogate from the provisions of this Convention shall be null and void. The nullity of such a stipulation shall not involve the nullity of the other provisions of the contract.

2. In particular, a benefit of insurance in favour of the carrier or any other similar clause, or any clause shifting the burden of proof shall be null and void.

Article 40

Les transporteurs sont libres de convenir entre eux de dispositions dérogeant aux articles 37 et 38.

CHAPITRE VII

Nullité des stipulations contraires à la Convention

Article 41

1. Sous réserve des dispositions de l'article 40, est nulle et de nul effet toute stipulation qui, directement ou indirectement, dérogerait aux dispositions de la présente Convention. La nullité de telles stipulations n'entraîne pas la nullité des autres dispositions du contrat.

2. En particulier, seraient nulles toute clause par laquelle le transporteur se ferait céder le bénéfice de l'assurance de la marchandise ou toute autre clause analogue, ainsi que toute clause déplaçant le fardeau de la preuve.

Artikel 40

Fraktförare äger sinsemellan avtala om avvikelse från bestämmelserna i artiklarna 37 och 38.

KAPITEL VII

Ogiltighet av avtalsvillkor som strider mot konventionen

Artikel 41

1. Om annat inte följer av vad som föreskrivs i artikel 40 är varje avtalsvillkor som direkt eller indirekt avviker från bestämmelserna i denna konvention ogiltigt. Ogiltigheten av sådant avtalsvillkor medför inte ogiltighet av avtalet i övrigt.

2. I synnerhet är sådana villkor ogiltiga som innebär överlåtelse på fraktföraren av rätten till utfallande försäkringsbelopp eller som har liknande innebörd eller som innebär överflyttning av bevisskyldigheten.

Bilaga 2

Artiklarna 1–6 i det den 20 februari 2008 antagna tilläggsprotokollet om den elektroniska fraktsedeln till konventionen den 19 maj 1956 om fraktavtalet vid internationell godsbefordran på väg (CMR)

Article 1*Definitions*

For the purposes of this Protocol,

“Convention” means the Convention on the Contract for the International Carriage of Goods by Road (CMR);

“Electronic communication” means information generated, sent, received or stored by electronic, optical, digital or similar means with the result that the information communicated is accessible so as to be usable for subsequent reference;

“Electronic consignment note” means a consignment note issued by electronic communication by the carrier, the sender or any other party interested in the performance of a contract of carriage to which the Convention applies, including

Article premier*Définitions*

Aux fins du présent Protocole,

"Convention" signifie la Convention relative au contrat de transport international de marchandises par route (CMR);

“Communication électronique” signifie l’information enregistrée, envoyée, reçue ou conservée par des moyens électroniques, optiques, numériques ou des moyens équivalents faisant que l’information communiquée soit accessible pour être consultée ultérieurement;

“Lettre de voiture électronique” signifie une lettre de voiture émise au moyen d’une communication électronique par le transporteur, l’expéditeur ou toute autre partie intéressée à l’exécution d’un contrat de transport auquel la Convention

Artikel 1*Definitioner*

I detta protokoll betyder

konvention: konventionen om fraktavtalet vid internationell godsbefordran på väg (CMR),

elektronisk kommunikation: information som framställs, sänds, mottas eller förvaras genom elektroniska, optiska, digitala eller liknande medel så att den är tillgänglig för att senare kunna användas och återopas,

elektronisk fraktsedel: en fraktsedel utfärdad genom elektronisk kommunikation av fraktföraren, avsändaren eller annan part som har intresse i fullgörandet av ett fraktavtal som konventionen är tillämplig på, inbegripet upplysningar som ges

particulars logically associated with the electronic communication by attachments or otherwise linked to the electronic communication contemporaneously with or subsequent to its issue, so as to become part of the electronic consignment note;	s'applique, y compris les indications logiquement associées à la communication électronique sous forme de données jointes ou autrement liées à cette communication électronique au moment de son établissement ou ultérieurement de manière à en faire partie intégrante;	ett naturligt samband med den elektroniska kommunikationen genom att bifogas eller på annat sätt knyts till denna, samtidigt med eller efter dess tillkomst, så att de blir en del av den elektroniska fraktsedeln.
“Electronic signature” means data in electronic form which are attached to or logically associated with other electronic data and which serve as a method of authentication.	“Signature électronique” signifie des données sous forme électronique qui sont jointes ou liées logiquement à d'autres données électroniques et qui servent de méthode d'authentification.	<i>elektronisk signatur</i> : data i elektronisk form som fogas till eller ges ett naturligt samband med andra elektroniska data och används som en metod för att bestyrka äkthet.

Article 2

Article 2

Artikel 2

Scope and effect of the electronic consignment note

Champ d'application et portée de la lettre de voiture électronique

Omfattning och verkan av den elektroniska fraktsedeln

1. Subject to the provisions of this Protocol, the consignment note referred to in the Convention, as well as any demand, declaration, instruction, request, reservation or other communication relating to the performance of a contract of carriage to which the Convention applies, may be made out by electronic communication.	1. Sous réserve des dispositions du présent Protocole, la lettre de voiture visée à la Convention, ainsi que toute demande, déclaration, instruction, ordre, réserve ou autre communication concernant l'exécution d'un contrat de transport auquel la Convention s'applique, peuvent être établies par communication électronique.	1. Med tillämpning av bestämmelserna i detta protokoll, kan en fraktsedel som avses i konventionen samt varje begäran, förklaring, instruktion, anmodan, förbehåll eller annat meddelande avseende uppfyllelsen av ett fraktavtal som konventionen är tillämplig på utfärdas genom elektronisk kommunikation.
---	---	---

2. An electronic consignment note that complies with the provisions of this Protocol shall be considered to be equivalent to the consignment note referred to in the Convention and shall therefore have the same evidentiary value and produce the same effects as that consignment note.

2. Une lettre de voiture conforme au présent Protocole sera considérée comme équivalente à la lettre de voiture visée à la Convention et, de ce fait, aura la même force probante et produira les mêmes effets que cette dernière.

2. En elektronisk fraktsedel som har upprättats i enlighet med bestämmelserna i detta protokoll ska anses likvärdig med en fraktsedel som avses i konventionen och medföra samma rättsverkningar som den fraktsedeln.

Article 3

Authentication of the electronic consignment note

1. The electronic consignment note shall be authenticated by the parties to the contract of carriage by means of a reliable electronic signature that ensures its link with the electronic consignment note. The reliability of an electronic signature method is presumed, unless otherwise proved, if the electronic signature:

(a) is uniquely linked to the signatory;

(b) is capable of identifying the signatory;

(c) is created using means that the signatory can maintain under his sole control; and

Article 3

Authentification de la lettre de voiture électronique

1. La lettre de voiture électronique est authentifiée par les parties au contrat de transport moyennant une signature électronique fiable garantissant son lien avec la lettre de voiture électronique. La fiabilité du procédé de signature électronique est présumée, jusqu'à preuve contraire, lorsque la signature électronique:

(a) est liée uniquement au signataire;

(b) permet d'identifier le signataire;

(c) a été créée par des moyens que le signataire puisse garder sous son contrôle exclusif; et

Artikel 3

Autentisering av den elektroniska fraktsedeln

1. Äktheten av den elektroniska fraktsedeln ska bestyrkas av parterna i fraktavtalet genom en tillförlitlig elektronisk signatur som säkerställer sambandet med den elektroniska fraktsedeln. En metod för elektronisk signatur förutsätts vara tillförlitlig, såvida inte annat bevisas, om den elektroniska signaturen

a) är förenad enbart med undertecknaren,

b) kan identifiera undertecknaren,

c) har skapats på ett sätt som undertecknaren kan hålla under sin uteslutande kontroll, och

(d) is linked to the data to which it relates in such a manner that any subsequent change of the data is detectable.	(d) est liée aux données auxquelles elle se rapporte de telle sorte que toute modification ultérieure des données soit détectable.	d) är knuten till de data som den hänför sig till på sådant sätt att varje senare förändring av dessa data går att upptäcka.
--	--	--

2. The electronic consignment note may also be authenticated by any other electronic authentication method permitted by the law of the country in which the electronic consignment note has been made out.	2. La lettre de voiture électronique peut aussi être authentifiée par tout autre procédé d'authentification électronique permis par la législation du pays où la lettre de voiture électronique a été établie.	2. Äktheten hos den elektroniska fraktsedeln kan också bestyrkas genom varje annan elektronisk metod för autentisering som tillåts enligt lagen i det land där den elektroniska fraktsedeln upprättats.
--	--	---

3. The particulars contained in the electronic consignment note shall be accessible to any party entitled thereto.	3. Les indications qui y sont inscrites doivent être accessibles à toute personne habilitée à cet effet.	3. Uppgifterna i den elektroniska fraktsedeln ska vara tillgängligt för varje part som är berättigad.
--	--	---

Article 4

Conditions for the establishment of the electronic consignment note

1. The electronic consignment note shall contain the same particulars as the consignment note referred to in the Convention.

2. The procedure used to issue the electronic consignment note shall ensure the integrity of the particulars contained therein from the time when it was first generated in its final

Article 4

Conditions d'établissement de la lettre de voiture électronique

1. La lettre de voiture électronique contient les mêmes indications que la lettre de voiture visée à la Convention.

2. Le procédé employé pour l'établissement de la lettre de voiture électronique doit garantir l'intégrité des indications qu'elle contient à compter du moment où elle a été

Artikel 4

Förfarandet vid inrättandet av den elektroniska fraktsedeln

1. Den elektroniska fraktsedeln ska innehålla samma uppgifter som en fraktsedel som avses i konventionen.

2. Det förfarande som används för att utfärda den elektroniska fraktsedeln ska säkerställa att uppgifterna i den är intakta från den tidpunkt när fraktsedeln

form. There is integrity when the particulars have remained complete and unaltered, apart from any addition or change which arises in the normal course of communication, storage and display.

établie pour la première fois sous sa forme définitive. Il y a intégrité des indications lorsque celles-ci sont restées complètes et n'ont pas été altérées, exception faite de tout ajout et de toute modification intervenant dans le cours normal de la communication, de la conservation et de l'exposition.

framställdes i sin slutgiltiga form. Uppgifterna anses intakta när dessa har förblivit fullständiga och oförändrade, fränsett sådana tillägg eller förändringar som normalt uppkommer vid kommunikation, lagring och visning.

3. The particulars contained in the electronic consignment note may be supplemented or amended in the cases authorized by the Convention.

The procedure used for supplementing or amending the electronic consignment note shall make it possible to detect as such any supplement or amendment to the electronic consignment note and shall preserve the particulars originally contained therein.

3. Les indications contenues dans la lettre de voiture électronique peuvent être complétées ou modifiées dans les cas admis par la Convention.

La procédure employée pour compléter ou modifier la lettre de voiture électronique doit permettre la détection en tant que telle de tout complément ou toute modification et assurer la préservation des indications originales de la lettre de voiture électronique.

3. Innehållet i den elektroniska fraktsedeln får kompletteras eller ändras i sådana fall som konventionen tillåter.

Förfarandet som används för att komplettera eller ändra den elektroniska fraktsedeln ska göra det möjligt att upptäcka varje komplettering eller ändring i den elektroniska fraktsedeln och ska bevara dess ursprungliga uppgifter.

Article 5

Implementation of the electronic consignment note

1. The parties interested in the performance of the contract of carriage shall agree on the procedures and their

Article 5

Mise en œuvre de la lettre de voiture électronique

1. Les parties intéressées à l'exécution du contrat de transport conviennent des procédures et de leur mise en œuvre pour se

Artikel 5

Införande av den elektroniska fraktsedeln

1. De parter som har intresse i fraktavtalets fullgörande ska komma överens om förfarandet och dess genomförande så att

implementation in order to comply with the requirements of this Protocol and the Convention, in particular as regards:

conformer aux dispositions du présent Protocole et de la Convention, notamment en ce qui concerne:

det uppfyller kraven i detta protokoll och konventionen, särskilt beträffande

(a) The method for the issuance and the delivery of the electronic consignment note to the entitled party;

(a) La méthode pour établir et remettre la lettre de voiture électronique à la partie habilitée;

a) metoden för utfärdande och överlämnande av den elektroniska fraktsedeln till den berättigade parten,

(b) An assurance that the electronic consignment note retains its integrity;

(b) L'assurance que la lettre de voiture électronique conservera son intégrité;

b) försäkran om att uppgifterna i den elektroniska fraktsedeln förblir intakta,

(c) The manner in which the party entitled to the rights arising out of the electronic consignment note is able to demonstrate that entitlement;

(c) La façon dont le titulaire des droits découlant de la lettre de voiture électronique peut démontrer qu'il en est le titulaire;

c) sättet på vilket den part som är berättigad enligt den elektroniska fraktsedeln ska kunna visa sin rätt,

(d) The way in which confirmation is given that delivery to the consignee has been effected;

(d) La façon dont il est donné confirmation que la livraison au destinataire a eu lieu;

d) sättet på vilket avlämnande till mottagaren ska bekräftas,

(e) The procedures for supplementing or amending the electronic consignment note; and

(e) Les procédures permettant de compléter ou de modifier la lettre de voiture électronique; et

e) förfarandet vid komplettering eller ändring av den elektroniska fraktsedeln, och

(f) The procedures for the possible replacement of the electronic consignment note by a consignment note issued by different means.

(f) Les procédures de remplacement éventuel de la lettre de voiture électronique par une lettre de voiture établie par d'autres moyens.

f) förfarandet ifall den elektroniska fraktsedeln ska ersättas med en fraktsedel som utfärdas på annat sätt.

2. The procedures in paragraph 1 must be referred to in the electronic consignment note and shall be readily ascertainable.

2. Les procédures énoncées au paragraphe 1 doivent être mentionnées dans la lettre de voiture électronique et être aisément vérifiables.

2. Förfarandet enligt första stycket ska anges i den elektroniska fraktsedeln och vara möjlig att ta del av.

Article 6

*Documents
supplementing the
electronic
consignment note*

1. The carrier shall hand over to the sender, at the latter's request, a receipt for the goods and all information necessary for identifying the shipment and for access to the electronic consignment note to which this Protocol refers.

2. The documents referred to in Article 6, paragraph 2 (g) and Article 11 of the Convention may be furnished by the sender to the carrier in the form of an electronic communication if the documents exist in this form and if the parties have agreed to procedures enabling a link to be established between these documents and the electronic consignment note to which this Protocol refers in a manner that assures their integrity.

Article 6

*Documents
complétant la lettre
de voiture
électronique*

1. Le transporteur remet à l'expéditeur, à la demande de ce dernier, un récépissé des marchandises et toute indication nécessaire pour l'identification de l'envoi et l'accès à lettre de voiture électronique visée par le présent Protocole.

2. Les documents visés à l'article 6, paragraphe 2, lettre g, et à l'article 11 de la Convention peuvent être fournis par l'expéditeur au transporteur sous forme de communication électronique si ces documents existent sous cette forme et si les parties ont convenu des procédures permettant d'établir un lien entre ces documents et la lettre de voiture électronique visée par le présent Protocole dans des conditions de nature à en garantir l'intégrité.

Artikel 6

*Handlingar som
kompletterar den
elektroniska
fraktsedeln*

1. Fraktföraren ska på avsändarens begäran överlämna ett kvitto på godset till denne och ge all information som är nödvändig för att identifiera transporten och få tillgång till den elektroniska fraktsedel som avses i detta protokoll.

2. De handlingar som avses i artikel 6 andra stycket g och artikel 11 i konventionen får avsändaren lämna till fraktföraren genom elektronisk kommunikation, om de föreligger i denna form och parterna har kommit överens om förfaranden som knyter dessa handlingar till den elektroniska fraktsedel som avses i detta protokoll på ett sätt som säkerställer att handlingarna hålls intakta.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (1974:610) om inrikes vägtransport

Härigenom föreskrivs att det i lagen (1974:610) om inrikes vägtransport ska införas en ny paragraf, 8 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 a §

En fraktsedel får upprättas i elektronisk form, om avsändaren och fraktföraren är överens om detta.

En elektronisk fraktsedel ska undertecknas av fraktföraren med en sådan avancerad elektronisk underskrift som avses i artikel 3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 910/2014 av den 23 juli 2014 om elektronisk identifiering och betrodda tjänster för elektroniska transaktioner på den inre marknaden och om upphävande av direktiv 1999/93/EG, i den ursprungliga lydelsen. I stället för en avancerad elektronisk underskrift får en avancerad elektronisk stämpel enligt samma artikel användas.

Denna lag träder i kraft den dag som regeringen bestämmer.

3 Förslag till lag om ändring i lagen (2015:953) om kollektivtrafikresenärers rättigheter

Härigenom föreskrivs att 6 och 20 §§ lagen (2015:953) om kollektivtrafikresenärers rättigheter ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §

Ett avtalsvillkor som i jämförelse med 12–19 §§ är till nackdel för resenären är utan verkan mot denne.

Ett avtalsvillkor som i jämförelse med 12–17, 19 eller 20 § är till nackdel för resenären är utan verkan mot denne.

20 §¹

En fordran enligt 14, 15 eller 18 § upphör, om resenären inte väcker talan inom tre år från det att fordran uppkom.

En fordran enligt 14, 15 eller 19 § upphör, om resenären inte väcker talan inom tre år från det att fordran uppkom.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

¹ Paragrafen fick sin nuvarande beteckning genom 2018:187.